

bb 64. fogadás a belga műszaki hét alkalmából

k tz/gk-lm la

1967. november 14.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének elnöksége kedden este a városligeti Gundel étteremben fogadást adott a belga műszaki hét alkalmából budapesten tartózkodó belga vendégek tiszteletére.

a fogadáson megjelent pierre yves de vleeschauer, a belga királyság magyarországi nagykövete, m.a. ernemann meghatalmazott miniszter, valamint a. claeys és f. terwagne, a belga képviselőház tagjai.

a vendégeket kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, a mtesz elnöke fogadta./mti/

bb 65. filmbemutatóval egybekötött fogadás a szovjet nagykövetségén

t fe/gk-lm la

1967. november 14.

f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete kedden este filmbemutatóval egybekötött fogadást adott a nagykövetségén abból az alkalomból, hogy sz.k. romanovszkijnak, a szovjetunió minisztertanácsa mellett működő külföldi kulturális kapcsolatok állami bizottsága elnökének vezetésével küldöttség tartózkodik budapesten. megjelent ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, erdélyi károly külügyminiszter-helyettes, óvári miklós, az mszmp központi bizottsága tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője, bogнар józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, továbbá a politikai és a kulturális élet számos más ismert személyisége. a vendégek megtekintették „a föld, amelyet szerettek”, című dokumentumfilmet./mti/

20.20/lm

- 44 -

Al

-Vége-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. november 15.

bb 1. tizenöt millió éves szirént találtak zebegényben

i tz/hné-lm ie

1967. november 15.

zebegény, ez a kis duna-menti község, rövidesen a tudomány, pontosabban az őslénytan világában is ismert lesz. az elmúlt napokban ugyanis egyik kőfejtőjéből 15 millió évvel ezelőtt élt szirén maradványai kerültek elő.

az egyik robbantás után napvilágra került leletet tulajdonképpen laczus géza szobi pedagógus vette észre és ismerte fel benne az ősi tengeri emlős maradványait. ezután dr. nyirő réka, a természettudományi múzeum kutatója szállt ki a helyszínre, s állapította meg a lelet „személyazonosságát”.

a szirének - más néven tengeri tehének - amelyeknek késői rokonai ma is élnek, talán a legcsunyább élőlényei voltak és maradtak mindmáig a tengereknek. mintha a fóka és a rozmár rosszul sikerült összekeveréséből származnának, kifejletten elérik a 2-2.5 métert. a most előkerült csigolyák, bordák és végtágtörések tanúsága szerint azonban ez a példány csak kamaszkorú - mondhatnánk „tengeri boci”, - lehetett.

ebből a korszakból, a miocén torton időszakából való szirénmaradványokat nálunk még nem találtak. eddigi tengeri tehén-leleteink 60 millió évvel ezelőtti korszakok emlékei. a zebegényi szirén-lelet tehát nemcsak önmagában értékes, hanem ezen túlmenően bizonyítéka annak is, hogy ez a tengeri emlősfaj legalább 45 millió éven át volt honos a kárpát-medencét elborító tengerben.

/folyt.köv./

Al

- 1 -

bb 1. /tizenöt millió ... 1. folyt./-lm

ezután azonban a faj itteni élete tulajdonképpen véget is ért, mert rövidesen megkezdődött a tenger kiédesedése és ezzel eltűntek a szirének életfeltételei is.

az értékes zebegényi leletet előreláthatólag abban a borsöny-muzeumban helyezik majd el, amelynek létrehozását éppen a közelmúltban határozta el a szobi járási tanács./mti/

--

bb 2. dia-képek a legszebb muzeumi mikincsekről

1 tí/j-lm sr

1967. november 15.

nagy gyűjtőkedvű, de kispénzű művészetbarátok körében egyre divatosabb hobby: a színes dia-képek gyűjtése. sokáig hasztalan keresték a budapesti meg a nagy vidéki muzeumok, galériák látogatói a kiállítások legszebb, legértékesebb műtárgyainak dia-képváltozatát, ilyesmit csak az utóbbi időben kezdtek gyártani. eleinte ötdarabos összeállításban - műanyag tasakban - árusították a művészi reprodukciókról „átültetett”, dia-kockákat, most azonban új eljárást alkalmaznak: a műtárgyakról a képtárakban, a kiállítási csarnokokban a helyszínen készítenek különleges felvételt. ezzel az eljárással a korábbinál sokkal tökéletesebb formában lehet visszaadni szebbnél szebb színeit az eredeti festménynek. harmincféle ilyen, helyszíni felvételes dia-kép került forgalomba a napokban - az új eljárás első szériájaként. dobrányi géza, a magyar filmlaboratórium főmérnöke és schiller alfréd fotóművész közös vállalkozása révén juthatnak híres alkotások mini-változatához a képzőművészet rajongói, a dia-gyűjtők.

tizenhat vetíthető színes kocka a szépművészeti muzeum féltve őrzött kincseit idézi, közöttük a titokzatos ms mester, azután correggio, dürer, greco, goya, corot, monet, cézanne, gauguin alkotásait. a többi felvétel a nemzeti galériában, a nemzeti muzeumban és az esztergomi keresztény muzeumban készült. képenként egyelőre 2500 példányban állították elő a diákat, s már összeállították a programot, amelynek alapján folyamatosan gyártják a kiváló minőségű színes kockákat. egyébként ezeknek sikerük van nemcsak itthon, hanem londonban is. a középkori magyar művészetet reprezentáló kiállításunkon hat nemek műtárggyal szerepel a szépművészeti muzeum, s ezeknek a festményeknek a dia-változatát juttatták el a londoni közönséghez - a tárlatlátogatók nagy tetszésére./mti/

--

- 2 -

bb 3. pozsony és szicília - utazó fővárosi társulatok

1 pr/hné-ju sr cz

1967. november 15.

a közeljövőben két budapesti színház társulata „szedi fel a sátorfáját”, indul rövidebb-hosszabb külföldi vendégszereplésre. a fővárosi operett színház művészei 16-án indulnak pozsonyba, utipoggyászuk: florimond hervé „lili”, és kálmán imre „marica grófnő”, című operettje. a két daljátékot négy alkalommal mutatják be a csehszlovák közönségnek. a marica grófnőt két szereposztásban játsszák a domján-csányi, illetve a gal-lai-oszvald kettőssel. a lili főbb szerepeiben lehoczky zsuzsa, főnay mártá, zentay anna, valamint az „apa-fia”, latabár lép színpadra. a rövid vendégszereplés bucsúját november 19-én lesz, az együttes ezután hazaindul.

a katona józsef színház társulatának távolabbi uticélja van: december elején szicíliaba utaznak, ahol nagyszabású fesztivál ünneplépirandello születésének századik évfordulóját. a társulat a világhírű olasz szerző „a csörgősipka”, című darabját mutatja be palermóban, caltanissetában, cataniában, sirancusában, majd agrigentóban. a csörgősipka egri istván rendezésében „feltázas”, darabja a katonának, főbb szerepeiben kálmán györgy, berek katalin, makay margit, fülöp zsigmond és suka sándor léo közönség elé./mti/

--

bb 5. étterem, üzlet épül az 1. kerületben

1 hi/tm-ju sr cz

1967. november 15.

az 1. kerületi patthyányi utca 3. szám alatt épülő lakóház földszintjén önkiszolgáló étteremet rendeznek be. a 28-30 szám alatt élelmiszer-üzletet létesítenek./mti/

--

- 3 -

bb 4. nonfoglalás kori lakóházak a tiszameder szélén

a vid fm/sk-ju ká la

1967. november 15.

érdekes ásatásokat fejeztek be a nyíregyházi jósa andrás múzeum tudományos munkatársai gergelyugornya határában, az úgynevezett „ócsak” falu helyén, közvetlenül a tiszamedernek szélén. két x. századi, azaz honfoglalás kori lakóházat tártak fel, s mindkettőnek egyik sarkában téglából rakott tűzhelyre és nullámvonalakkal díszített cserépedény-töredékekre bukkantak.

a telepek arról tanuskodnak, hogy ez a rész már a honfoglalás korában is lakott település volt. a második évezred első századában telepedtek le újból ide gergelyugornya lakóinak ősei, de 1860-ban - a gyakori árvízveszélyeztetés miatt ismét elvándorolt a lakosság. ma már biztonságos tiszatöltés választja el ezt a helyet a községtől. /mti/

--

bb 7. megkezdték a nagyvázsonyi zichy kastély helyreállítását

vid-im/tné-ju ká la

1967. november 15.

a történelmi nevezetességekben, műemlékekben gazdag nagyvázsonyban az országos műemléki felügyelőség megkezdte az egykori zichy-kastély helyreállítását. a 150 éves kastélyt az év végére turistaszállóvá alakítják át, ahol elsősorban a lovasiskola vendégeit helyezik el.

kinizsi ófalujában a hajdani lóváltó állomást is helyreállítják. itt postamúzeum nyújt majd látnivalót az érdeklődőknek. ez az épület lesz a balatonfüredről induló lovas postakocsi-járat célállomása. /mti/

--

-4-

100

bb 6. egymillióháromszázharmincegyezer tanuló, a tanköteles korúak 98,8 százaléka az általános iskolákban

1 vt/hné-lm sr

1967. november 15.

elkészült a művelődésügyi minisztériumban a tanévvel kapcsolatos statisztikai adatgyűjtés országos összesítése. eszerint az 1967-1968-as oktatási év 5 866 általános iskolában 1,331 079 tanulóval „indult”, nappali tagozaton. az összlétszám csaknem 50 000-rel kevesebb a tavalyinál. az első osztályokban az idén 149 697 kisdíák kezdte meg általános iskolai tanulmányait, a nyolcadikat pedig ebben a tanévben 184 000-en - 19 000-rel többen - végzik mint az előzőben. figyelemreméltó, hogy a tanköteles-korú gyerekek, 98,8 százaléka jár általános iskolába.

szakrendszerű oktatásban a felsőtagozatos tanulók 93,1 százaléka részesül. a szaktanár-ellátottság javulását bizonyítják a következő adatok: amíg öt évvel ezelőtt 100 szaktárgyi órából még csak 56-ot „adott le”, szaktanár, ma ez az arány már 67,5 százalék. gyakorlati oktatásban a felsőtagozatosok 88,2 százaléka vesz részt. az összes általános iskolai tanteremek 35,1 százalékát használják kettős váltásban, szemben az előző oktatási évi 36,7 százalékkal, - tehát valamelyest tekintetben is javult a helyzet.

jelenleg az általános iskolákban 62 340 pedagógus látja el az oktató-nevelő munkát. 48,1 százalékuk tanító, 46,4 százalék tanár, 5,5 százalék képesítés nélküli. az utóbbiak nagyrésze azonban tovább tanul, s 1700-an az idei oktatási évben fejezik be felsőfokú tanulmányaikat.

az általános iskolai diákokthonok száma az előző évi 61-ről 75-re emelkedett, ezekben több mint 5200 tanulóval gondoskodnak, olyanokról, akiknek szülei az iskoláktól távol eső kis településeken, a tanyavilágban élnek. /mti/

--

- 5 -

100

bb 8. a „próbaszínpad,, hírei - dürrenmatt és albee-bemutató -
„egy asszonygyilkos vallomásai,, - hárs lászló bábdarab

i pr/gk-lm sr

1967. november 15.

a fővárosi színházak „próbaszínpadjain,, már a következő hónapok bemutatói érlelődnek. a színházak központi műhelyében készülnek a diszletek, a jelmezek; az egyik darab még csak a rendelkező próbánál tart, a másikat már a színészek „memorizálják,, s több már bemutatóra kész.

a katona józsef színházban boldizsár iván „tulélők,, című drámája lesz a következő premier. a főbb szerepekben kállai ferenc, őze lajos, somogyi ercsi, béres ilona és sztankay istván lép színpadra.

a thália színházban darvas józsef „zrínyi,, című történelmi drámáját próbálják. kazimir károly vezetésével alakul az előadás, elképzeléseit nagy attila, latinovits zoltán, szabó gyula, somogyvári rudolf és peti sándor segíti megvalósítani.

kertész lászló rendezi az állami deryné színház legújabb darabját, offenbach „párizsi élet,, című vidám daljátékát. a színház első ízben mutatja be az operett muzsika „megalapítójának,, egyik darabját s mindjárt a munkásságára legjellemzőbbet. az 1866-ban játszódó párizsi történet figuráinak maszkjában egyebek közt vajda dezső, szatmári olga, sallai tibor, kondor ilona és zeke lászló lép közönség elé.

a madách „színházak,, két készülő darabjai: dürrenmatt nagy romulusa ádám ottó rendezésében és pécsi sándor főszereplésével, illetőleg a lengyel györgy rendezte „nem félünk a farkastól,, című albee-darab. ez utóbbiban tolnay klári és gábor miklós kapott jelentős szerepet. békeffy istván a szerzője a vigszínház újdonságának, az „egy asszonygyilkos vallomásai,, című játéknak. a darab ősbemutató, s parádés szereposztásban kerül közönség elé. néhány név a színpadga lépük közül: benkő gyula, darvas iván, szakáts miklós, bárdi györgy, páger antal, pécsi ildikó és dőry virág.

a fentiekén kívül a színházi műsortervek még jó néhány színmű közeli bemutatóját ígéri. a nemzeti színházban bertolt brecht magyarországon még nem játszott művét „a vágóhidak szent johannájá,, -t készítik elő, a pesti színházban jelicoe „a trükk,, című darabját próbálják, a józsef attila színház meszterházi lajos „férfikor,, -t készülő bemutatni, míg a bábszínház következő „gyermek-csemegéje,, hárs lászló „fordított esztendő,, -je lesz. /mti/

-6-

bb 9. december 15-ig lehet jelentkezni a fővárosi egészségügyi szakiskolák tanfolyamaira

i hi/gk-lm sr

1967. november 15.

a fővárosi tanács egészségügyi osztálya felvételt hirdet a budapesti egészségügyi szakiskolák 1968. március 1-én induló általános ápolónői, gyermekápolónői, csecsemő- és gyermekgondozónői évfolyamaira.

általános ápolónőképzés indul a vámos ilona ápolónőképző iskolában /5., vacsi utca 47./ és a balassa jános egészségügyi szakiskolában /8., szentkirályi utca 7./

új évfolyamot indít a fővárosi gyermekápolónőképző iskola, /8., könyves kálván körút 84./.

csecsemő- és gyermekgondozónői évfolyam indul érettségizetteknek a 8. kerület vas utca 8. szám alatt.

felvételre jelentkezhetnek 17-32 éves korig azok a budapesti és főváros környéki lányok, asszonyok, akik kedvet éreznek az egészségügyi pályához, s középiskolát vagy általános iskolát végeztek.

a felvételi kérelmeket december 15-ig kell az iskolák címére eljuttatni. a kérelemhez csatolni kell a közép- vagy általános iskolai bizonyítványt, születési anyakönyvi kivonatot, önéletrajzot, orvosi igazolást arról, hogy a jelentkező a választott pályára alkalmas, továbbá a szülők vagy eltartók kereseti kimutatását és egy darab fényképet.

a tanulmányi idő két év, a képzés díjtalan. a tanulók munkaruhát, ingyenes étkeztetést kapnak. a tanfolyam befejezése után a végzettek a főváros egészségügyi intézményeiben nyernek elhelyezést. egyébként bővebb felvilágosítást az iskolák adnak. /mti/

-7-

bb. 10. budapest új látványossága lesz a tóth árpád-sétány: fényfűzér, parksáv, szobrok

i hbj/hné/ie/gy/La

1967. november 15.

a krisztina városra és a budai hegyekre a legszebb panoráma a várból, onnan is a tóth árpád-sétányról nyílik. ma a sétány egy része zárt építési terület, állványok csufítják, az uttestet az évtizedek során felturták, teljesen rendezetlen a környék, de a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatósága megszervezte, hogy a következő hónapokban rendezik.

a komplex rendezés során a tóth árpád-sétányon a kapisztrán tér és a nőgyelet utca között mintegy félmillió forintos költséggel a sziklába csatornát vágnak és az esővíz-levezetőket bekötik a csatornába. teljesen átépítik és korszerűsítik az uttestet, a mellvéd és a házak homlokzata előtt járdákat, s a várnegyed milliójébe illeszkedő parkokat, parksávokat képeznek ki, díszes figurális ivókúttal, szobrokkal, kőfigurákkal. az öntöttvas-kandelábereket úgy helyezik el, hogy a budai hegyekről, a krisztinából fényfűzérnek tűnjenek, ugyanakkor szórt fényvel világítsák meg a műemlék-házak homlokzatát.

a tervek szerint valószínűleg még a jövő évi idegenforgalmi fődíjny kezdetéig újjávarázsolják a sétányt a kapisztrántértől egészen a fehérvári kapuig./mti/

bb. 11. ingyenkombinát harkányban

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

a nagy idegenforgalmu harkányfürdő központjában valószínűleg „Inyencombinát”-ot épít a siklósi termelőszövetkezet. az újszerű vendéglátó hely három egymás melletti egységből áll majd: csirkecsárdából, halászcárdából és birkacsárdából. a három csárdát ételszállító folyosó köti össze, hogy a vendégek - ha megkívánják - a másik egységben készült ételekből is fogyaszthassanak. télen 240, nyáron pedig - a teraszokkal együtt - 600 vendéget tudnak egyszerre kiszolgálni a három egységben. a csárdák mögötti mélyfekvésű területen hangulatos csónakázó- és horgászó-tavat képeznek ki, közepén szigetet építenek. a kis szigeten nádtetős halászkunyhót állítanak fel, előtte bográcsban főzik a halászelevet. a termelőszövetkezet saját termelésű zöldséggel, hússal, borral, stb. látja el a csárdákat. a harkányi „Inyencombinát”, a jövő évi idegenforgalmi idejében kezd meg működését./mti/

8.45/gy

He

- 8 -

9.10.7

bb. 12. sikkasztott vaslemezzel üzleteltek - a legfelsőbb bíróság ítélete

i bc/j/sr/gy/cz

1967. november 15.

nagy mennyiségű horganyzott vaslemez elsikkasztásával kapcsolatos bűnügyben ítéltetett fellebbezés folytán a legfelsőbb bíróság.

turjányi jános, 32 éves gépkocsivezető összejátszott rakodómunkásokkal, s az ém építőipari anyagellátó és készletező vállalat telepéről történt szállítások alkalmával a lemezek egy részét eltulajdonították, majd anyagbeszerzőknek eladták. az ügy több szereplője egyéb visszaéléseket is elkövetett.

a legfelsőbb bíróság turjányi jánost öt-, sági miklós anyagbeszerzőt hat-, böcz károly raktárost négy-, csályi jános rakodómunkást három és fél-, ligeti istván gépkocsivezetőt két-évi szabadságvesztésre ítélte. több elítéltet nagy összegű kártérítésre is kötelezett./mti/

bb. 13. csaknem 650 nagyteljesítményű reflektor fényében ragyognak a földalatti mesevilág cseppkövei

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

több mint három évi munka után befejezéshez közelednek az aggtelek-jósvafői baradla cseppkőbarlang díszvilágításának munkálatai.

a „földalatti mesevilág”, elektromos hálózatának korszerűsítése körülbelül kilencmillió forintba kerül. a hatalmas sziklaüregekben és a kiépített utvonalakon csaknem 40 kilométer hosszú, különböző keresztmetszetű, ólommal szigetelt kábelt szereltek fel és a színes cseppkőképződményeket rejtett reflektorok sokaságával világítják meg. a 4,5 kilométer hosszú barlangszakaszban jelenleg 650 nagyfényhatású tükrös reflektor és higanygőzlámpa fényénél ragyognak pompázatos szépségükben a cseppkövek. a legértékesebb és legszebb barlangtermek világítását korszerű vezénylőasztalokról kapcsolják. a 200 méter hosszú és 50 méter magas „óriások termében”, például nyolc áramkörrel működő központi vezénylőpultot szereltek fel. az egész hatalmas sziklaüreget egyszerre megvilágíthatják, de a teremmet díszítő, csodás szépségű cseppkőcsoportokat külön-külön is fényárba boríthatják.

aggteleken a kényelmesebb közlekedés céljából új kijáratot nyitottak és így lehetővé vált egy - eddig a közönség által nem ismert - cseppkövekben igen gazdag, új terem bemutatása. ennek az új sziklaüregnek, valamint az oszlopok csarnokának elektromos hálózatfelszerelésén a téli hónapokban is dolgoznak és a jövő év áprilisra teljes egészében befejezik a világhírű barlang díszvilágítási munkálatait./mti/

9.00/11

He

- 9 -

9.30.7

bb. 14. kétmillió méter textilja, 320 000 ezer pár cipő terven felül -tovább folyik a verseny a könnyűipari üzemekben

i sz/j/ie/il/La

1967. november 15.

a ruházati cikkek kereslete az év első háromnegyedében a tavalyinál csaknem hat százalékkal volt nagyobb. tizenöt-husz százalékkal több női- és gyermekruha kelt el, és hasonló arányban nőtt egyes lakástextiliák forgalma is. a megnövekedett kereslet kielégítését segítette, hogy a könnyűipari üzemek a jubileumi versenyben számottevő tervteljesítésre vállalkoztak: felajánlották, hogy 550-600 millió forint értékű áruval többet szállítanak a belkereskedelemnek, mint amennyit eredetileg a terv előírt. ez többek között mintegy kétmillió méter pamut-, gyapju- és selyemszövet, 320 000 pár cipő és 55 tonna kötöttáru terven felüli előállítását jelentette. az üzemek lendületes versenyében a vállalások többsége már teljesült, bár a felajánlások az egész évre szóltak.

a könnyűipar első tíz hónapi munkájának most összesített adatai is azt tanúsítják, hogy a verseny jó eredményeket hozott. a könnyűipar termelésének szinte 9,4 százalékkal volt nagyobb, mint tavaly ebben az időszakban. a pamutipar kivételével valamennyi iparágban öt százaléknál nagyobb a termelés növekedésének aránya, ami egyébként a selyem, a rövidáru - és a könnyűgépiparban elérte a 15 százalékot is.

a textil-, a ruházati és ac cipőipari üzemek dolgozói arra törekedtek, hogy az eddiginél nagyobb mennyiségben és választékban készüljenek gyártmányaik. a téli felkészülés során például csaknem egymillió pár női- és gyermekcsizmát készítettek, s a választékkal a tapasztalatok szerint a vevők is elégedettek. a harisnyagyár szintén sok újdonságot hozott amellett, hogy több mint kétmillió harisnyanadrág gyártásával ez évben várhatóan megszünteti e termék eddigi hiánycikk jellegét.

a könnyűipari üzemek dolgozói tovább folytatják a már eddig is számos jó eredményt hozó jubileumi versenyt, most már az éves tervfeladatok teljesítéséért és túlteljesítéséért, valamint az áruellátás még meglévő hiányosságainak megszüntetéséért. ez évben is akad még ugyanis néhány olyan termék, amelyből nem tudtak annyit gyártani, mint amennyit a belkereskedelem kért. többféle kötöttáru, műszál szövet yester-öltöny tartozik azok közé a gyártmányok közé, amelyek előállítását még fokozni kell, hogy a keresletet hiánytalanul kielégítsék./mti/

He

- 10 -

.9.05/e

9.30 47

bb. 15. nyolcszáz özet ejtethetnek el a hajdusági vadászok vi-szf/tné/ká/il/La 1967. november 15.

a tervszerű vadgazdálkodással és az újabb erdők, fasorok, ligetek telepítésével évről évre növekszik a vadállomány a hajdusági községek határában. még nem is olyan régen ritkaság számba ment ezen a vidéken az őz, ma pedig már ezer számba található.

a megnövekedett vadállomány figyelembevételével szabják meg az idén a kilövés mértékét. hozzávetőleg 45 ezer különböző vad kerül terítékre, illetve hálóra a következő hónapokban. ebből több mint 30 ezer a nyul, s amire ezen a vidéken nem volt példa: 800 őz kilövésére kaptak engedélyt a vadásztársaságok tagjai./mti/

--

bb. 16. nemzetközi eszperantó gyermektábor lesz a mecsekben

a- vid/fm/sk/ká/il/La

1967. november 15.

a mecsek új üdüközetében - abaligetén és orfün - nemzetközi eszperantó gyermektábort szerveznek. célja az, hogy az eszperantó szellemében és az eszperantó nyelv segítségével baráti kapcsolatok alakuljanak ki a különböző anyanyelvű gyermekek között. a terv szerint minden év nyarán legalább 300 magyar és külföldi gyermeket fogadnak itt. a vidék nagyszerű adottságokkal rendelkezik: a híres abaligeti cseppkőbarlang, a 120 holdas orfői tó és a vadregényes mecseki erdő ideális hely a tábori életre, kirándulásokra. a kis vendégek patronálását abaliget község eszperantistái vállalták. felnőttek és gyermekek tanulják itt már a jó ideje sokan tökéletesen beszélik is - a nemzetközi nyelvet, s ők lesznek a tábor felügyelői, az idegenvezetők és a tolmácsok. a mecseki nemzetközi tábor tervének és programjának propagálása az eszperantó világsajtó útján történik./mti/

He

--

- 11 -

9.10/gy

9.41 47

bb. 19. négymillió gyümölcsfa-csemete az őszi telepítésekhez - lesz elegendő alma, őszibarack - az állami gazdaságok faiskolái szakbizottságának elnöke az őszi szaporítóanyag ellátásról

c vid/ká/sk/ká/il/La

1967. november 15.

az állami gazdaságok faiskolái az ország gyümölcsfa szaporító anyagának csaknem 80 százalékát állítják elő. az elmúlt években azonban a piaci igényeket nem vették kellően figyelembe, s így történhetett, hogy egyes gyümölcsfafélésegekből túltermelés, másokból pedig hiány mutatkozott. a termelői igények és a szaporítóanyag termelés összehangolására létrehozták az állami gazdaságok faiskolái szakbizottságát.

dr. radnóti istván, a szakbizottság elnöke eddigi tevékenységükről és az őszi szaporítóanyag ellátásról tájékoztatta az mti munkatársát. mint elmondotta, első lépésként a piaci kereslet felmérésén fáradoztak. termelőszövetkezetekkel, állami gazdaságokkal és export vállalatokkal tárgyaltak az ez évi szükségleteiről és a távlati tervekről. a bizottság szakemberei felmérték a harmadik ötéves terv telepítéseihez szükséges gyümölcsfa mennyiséget a nagyüzemekben, s megkezdték ezt a munkát a háztáji kiskertekben is. a piackutatás adatai alapján a szakemberek megállapították, hogy almából csökkent a kereslet, hasonlóan őszibarackból. ezzel szemben évről évre növekszik az érdeklődés a csonthéjasok iránt, egyre népszerűbb lesz a cseresznye, a meggy és a kajszibarack. nem egyértelmű a bogyósok - ribizke, málna - helyzete. a hazai és a külföldi piacon egyaránt a legkeresettebb gyümölcsök közé tartoznak, a mezőgazdasági üzemek azonban betakarítási nehézségektől félve nem telepítik kellő ütemben.

az állami gazdaságok faiskolái szakbizottsága irányításával a jövőben már e felmérések tapasztalatai alapján folytatják a termelést a faiskolákban.

a jelenleg meglévő készlet nem felel meg teljes egészében az igényeknek. az állami gazdaságokból négymillió csemetét szállítanak az őszi telepítésekhez. bőségesen elegendő az alma és az őszibarack, de kevésnek bizonyult a körte és a meggy. a szakbizottság vezetői ezért import segítségével pótolják ezek hiányát. szintén behozatalból növelik a bogyós gyümölcsök fajtaválasztékát./mti/

..

- 12 -

9.15/e

9.15 AT

bb. 17. képzőművészeti alkotásokkal díszítik a klubkönyvtárakat borsodban

a vid-fm/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

borsod megye kis falvaiban, ahol művelődési otthonok létesítése és fenntartása a kevés számú lakos miatt nem gazdaságos, a dolgozók szórakoztatása és a társasélet kialakítása céljából ugynevezett klubkönyvtárakat szerveznek. az elmúlt két esztendőben 25 településen alakultak ilyen klubok. a két-három szobából álló épületekben kis könyvtárakat, olvasókat, tv- és játékhelyiségeket rendeztek be.

a klubkönyvtárak rövid idő alatt népszerűek lettek és a lakosság szívesen keresi fel a szépen berendezett helyiségeket. a megyei tanács művelődési osztálya most elhatározta, hogy képzőművészeti alkotásokat ajándékozik a klubkönyvtárak díszítésére. az idén karácsonykor a mezőkövesdi járás három klubkönyvtárának mintegy 22 000 forint értékű festményt és grafikát adnak át./mti/

..

bb. 20. drága kohósalak helyett olcsó pécsi pernyét használ a beremendi cementgyár

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

a beremendi cementmű az ország egyik legrégebbi cementgyára ugyan, de kitűnő minőségű nyersanyaga révén a legjobb cementet állítja elő. az igen káros, 500-as minőséget 10-15 százalékos adalékanyag hozzáadásával gyártja.

adalékkul eddig dunaujvárosi kohósalakot használtak, amelynek tonnánkénti ára 40 forint. ezt még 80 forint szállítási költség is terhelte. tekintettel arra, hogy a kohósalakot most már jobbára habosított alakban a blokkgyártáshoz használja az építőipar, a cementgyár új adalékanyag után kutatott. jól megfelelt erre a beremendhez jóval közelebb eső pécsi hőerőmű pernyéje. a két üzem között létrejött a megegyezés: a cementgyár megvásárolja a kazánokhoz felszerelt elektrofilter által leválasztott anyagot. egymillió forint saját beruházással már készülnek beremenden a pernye fogadására, a hőerőműben pedig feladóállomást létesítenek. a naponta szükséges 150-200 mázsa termék szállítása sem jelent különösebb gondot. ugyanazok a tartályocementesautók hordják majd beremendre, amelyek pécsre viszik a gyár kész áruját, az ömlesztett cementet. eddig a „visszautat”, üresen járták a kocsik. további előny, hogy a pernyét nem kell örölni, hiszen poralakban kerül ki az elektromos leválasztókból. ez évi 8 000 tonna klinkerőrlelő kapacitást szabadít fel a gyárban./mti/

..

- 13 -

9.20/gy

9.15 AT

bb. 18. sárközi szövőház épül decsen

vid-fm/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

decsen mintegy kétmillió forintos beruházással korszerű székház épül a sárközi népművészeti háziipari szövetkezet részére. a több mint ezer négyzetméteres alapterületű épületben nagy szövőtermet, hímző- és szervezőrészleget, továbbá iroda- és szociális helyiségeket létesítenek. az új székház a tervek szerint a jövő év nyarára épül fel.

a szövetkezetnek egy régi parasztházban levő jelenlegi székházát az új elkészülte után sárközi néprajzi és népművészeti tájmuzeumnak rendezik be, amelyben bemutatják a decsi szövetkezet világhírű remekeit is./mti/

bb. 22. ismét pocokinvázió fenyegeti baranyát

b vid-fm/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

baranya mezőgazdaságát ismét súlyos pocokinvázió fenyegeti. a hosszú ősz - a száraz, meleg időjárás - következtében ugyanis mérhetetlenül elszaporodtak a rágcsálók. a becslések szerint máris 40-50 millióra tehető a kártékony mezei pockok száma. a növényvédő szakemberek ezekben a késő őszi napokban is találtak kis pockokat, ami annak a jele, hogy még mindig tart a szaporodásuk. eddig 32 ezer holdon állapították meg kártételt. különösen súlyos a helyzet a szigetvári, a síklósi, és a pécsi járásban. itt már valósággal inváziós méreteket öltött a mezei pockok kártétele. főleg a lucerna- és a vöröshere-táblákat, valamint a kelőben levő gabonavetéseket támadják. egyes helyeken a szakemberek egész „pocokváros”-okat találtak: száz négyzetméternyi területen 400-500 lakott járatot számoltak össze. többfelé olyan mérvű a növényállomány pusztulása, hogy ki kell szántani és újra kell vetni a táblákat.

a gazdaságok nagy erőfeszítéseket tesznek a pocokdulás megfékezésére. el akarják kerülni az 1964-es eset megismétlődését, amikor százmillió forintos veszteséget okoztak a rágcsálók a megye mezőgazdaságának. eddig a pocokjárta terület csaknem felén történt védekezés. a gazdaságok arra törek-szenek, hogy december 10-ig az egész megyében megtisztítsák a földeket a gyorsan szaporodó állatoktól./mti/

9.30/11

9.30 AT

- 14 -

bb. 23. szántás nélküli vetés

vid fm/sk/ ká/il/La

1967. november 15.

a mikepércsi növényvédő állomás szakembereinek irányításával az idén folytatják a kísérleteket hajdu-bihar megyében a gramonoxe-gyomirtószerrel. az elmúlt hetekben 50 holdon került földbe szántás nélkül a mag. tisztacsegén és hajdunánáson a buza mellett legelőt is felújítottak gramonoxe-val törtétt kezelés után. a szántás nélküli vetett bezosztaja buza kedvező időben jól csirázott, egyenletesen kelt, s nem lehet megkülönböztetni a hagyományos talajelőkészítéssel vetett kenyérgabonától./mti/

bb. 24. Importcsökkentési célból megkésztéri idei többlettermelését a mohácsi farostlemezgyár

a vid/szf/tné/ká/il/La

1967. november 15.

a mohácsi farostlemezgyár nyolc évi működésének összesített eredményeként az eredetileg tervezett kapacitáson felül eddig több mint egy esztendő teljes termelésének megfelelő farostlemezt adott a feldolgozó iparnak. a teljesítmény növelését elsősorban újítások, találmányok bevezetésével, üzemszervezéssel, valamint ez év elején megvalósított „kisberuházással”, érte el.

a mohácson előállított nyers színű és tetszetős felületű farostlemez igen kelendő a butor-, vagon- és hajógyártásban. a felhasználók elégedettek a választékkal és a minőséggel. ez annál inkább dicséretére válik a mohácsiaknak, mivel világviszonylatban a leggyengébb faféleségeket dolgozzák fel. termékeik fizikai és mechanikai tulajdonságai mégis elérik, sőt meghaladják a világpiacon ismert lemezekét.

a gyár dolgozói most elhatározták, hogy a munkaszervezés javításával, az állásidő csökkentésével megkésztéri ez év eleje óta elért többlettermelésüket, ez azt jelenti, hogy a januártól ráadásaként előállított 45 000 négyzetméter farostlemez december végéig 80 000 négyzetméterre növelik, azaz ennyivel csökkentik az import igényt. ebből a mennyiségből 3200 konyha-berendezés állítható elő./mti/

9.40/11
9.50 AT

- 15 -

bb. 21. háromezer új tag a szabolcsi termelőszövetkezetekben -
újabb ezer ipari munkás kérvényét vizsgálják felül a
szabolcsi tsz-ek

a vid-fm/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeibe 3 800 kérvényt juttattak el a korábban ipari üzemekbe vándorolt munkások, akik most felvételüket kérték a mezőgazdasági nagyüzembe. a közgyűlések 3 000 esetben döntöttek a felvétel mellett, s így a taglétszám ennyivel emelkedett tíz hónap alatt. a napokban az ingázó ipari munkásoktól újabb ezer felvételi kérelem érkezett a nyírség közös gazdaságaihoz.

a kelet-magyarországi tájat korábban jellemző munkásvándorlás ezzel bizonyos mértékben csökkent. a pozitív jelenséget elsősorban az segítette elő, hogy amíg tavaly csak tíz szövetkezet foglalkozott ipari tevékenységgel, addig az idén már több mint száz gazdaság tud munkát adni egész esztendőben a gépek kezeléséhez, illetve az építőmunkához értő dolgozóknak./mti/

..

bb. 25. programvezérlésű nagyüzemi baromfifinevelő előregyártott
elemekből

b vid-fm/sk/ká/gy/La

1967. november 15.

a mezővárosi állami gazdaságban új típusú, korszerű nagyüzemi jószágférőhelyek gyártását kezdték meg előregyártott elemekből. a 10 000 férőhelyes baromfifinevelő 100 méter hosszú és 10 méter széles épülete 20-25 nap alatt felépíthető. alapzatát betonból, tartószerkezetét vasból készítik. falait négy négyzetméter nagyságú, előregyártott elemekből szerelik össze. a fenyőhulladékfából készült falat hőszigetelő habbal töltik ki, majd az időjárás viszontagságait is jól tűrő farostlemezzel vonják be. az épület belsejét mennyezettel, tetejét hullámpalával fedik.

a tervezők gondoskodtak a könnyű épületek tűzvédelméről is. a faanyagot többszörös lángmentesítő eljárással kezelik, s gombásodás ellen is impregnálják. a csirkenevelőben villanyvilágít, amely programvezérléssel működik, automatikusan állítja be az alkonyatot és az éjszakát.

/folyt. köv./
9.45/gy

- 16 -

10.05/11

bb. 25. / programvezérlésű... 1. folyt./ gy

az ötletes és gazdaságos baromfifinevelő egymillió egyszázezer forintba kerül, félmillióval olcsóbb a téglaeptménynél. a beruházási költség három év alatt megtérül. a gazdaságban 108 férőhelyes tehénistálló és juhhodály is elkészült, amelyeket ugyancsak előregyártott elemekből építettek. a sorozatgyártást a megrendelők igényei alapján kezdik meg./mti/

..

bb. 26. öt új abc-, otthon- és luxus áruházat nyitnak szombathelyen

vid-szf/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

szombathely lakossága már eléri a 63 000 főt. a gyorsan fejlődő, iparosodó megyeszékhely kereskedelme azonban nem tartott lépést a növekedéssel. ezen változtatnak: hozzákezdtek a bolt hálózatnagytejű fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez. a napokban adtak át egy új abc áruházat a munkáslakta negyedben, az új ipartelep szomszédságában, s máris négy hasonló üzlet építéséhez láttak. az egyik a majdnem kétezer dolgozót, főleg nőt foglalkoztató remix üzemmél szemben települ. a kisz lakótelep ifjú házasszonyai is otthonukhoz közel vásárolhatnak nemsokára.

a város korszerű tere, a március 15. tér üzletsora csemege-élelmiszer bolttal egészült ki, a belváros szívében, a köztársaság téren otthon áruház építésének előkészületei kezdődtek./mti/

..

bb. 27. fogadás tízezer idős tsz-tag tiszteletére

vid-fm/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

száznál több hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetben rendezik meg az ősz folyamán az öregek napját, s több mint tízezer idős szövetkezeti gazdát köszöntenek a községek és a tsz-ek vezetői. a legtöbb helyen a szövetkezet fogadáson látja vendégül az idős embereket, a fiatalok pedig vidám műsorral kedveskednek nekik.

egyébként a szövetkezeti gazdaságok egész esztendőben segítik a munkából kiöregedett embereket. gondoskodnak egész esztendői kenyérnekvalójukról, a fiatalok pedig a háztáji terményeik betakarításánál segítenek./mti/

10.05/11

-10.05.11

- 17 -

bb. 28. teljes laboratóriumot helyettesít a galvanüzemi hordozható berendezés

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1967. november 15.

a jászberényi általános műszerész ktsz.-ben elkészült a galvanizálást vizsgáló készülék hordozható típusa. a vizsgálóberendezést két azonos méretű műanyagböröndbe helyezték el. az elektromos börönd súlya 21 és félkiló, a tartozékoké pedig 13 kilogramm. az ötletes ujitással konstruált készülék kis térfogata ellenére jól felszerelt, teljes galvanüzemi laboratóriumot pótol.

a készülékkel a hagyományos vagy a korszerű technológiájú galvanikus fürdőket, a belőlük leválasztott bevonatokat lehet ellenőrizni és az érvényben levő magyar szabványok szerint minősíteni. az ujitást az idén mutatta be először a szövetkezet és szakmai körökben nagy sikert aratott. 1968-ban már a hazai iparnak és exportra is szállítanak./mti/

..

bb. 29. hűtőipari országos műszaki-gazdasági nap az édoszban

t kf/lk/1l/cz

1967. november 15.

a hűtőipari országos vállalat szerdán a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület hűtőipari szakosztályával közösen az édosz székházban megrendezte az első hűtőipari műszaki-gazdasági napot. a szakmai napot a hűtőipar és az élelmiszeripar vezetőin kívül részt vett köves jános mezőgazdasági és élelmészügyi miniszterhelyettes.

a hűtőipari országos vállalat vezetői, gulyás béla vezérigazgató, laczkó b. lászló műszaki igazgató és dr. arató józsef igazgató főkönyvelő tartott előadást az élelmiszeripar legfiatalabb ágának helyzetéről, fejlesztéséről, további tevékenységéről. a tanácskozáson a szakemberek felmérték a hűtőipar eddigi eredményeit, s megvitatták a lakosság jobb ellátásából adódó feladatokat./mti/

..

10.10/1l

- 18 -

1442P

bb. 30. dr. csáki frigyos rektor

Lk/gy/cz

1967. november 15.

vezetésével a moszkvai energetikai intézet jubileumi tudományos ülészakára elutazott a budapesti műszaki egyetem küldöttsége./mti/

..

bb. 31. földgázt kap kunmadaras

a vid-szf/sk/ká/gy/cz

1967. november 15.

a nagykovácsfalvi északi peremén fekvő kunmadaras határában néhány évvel ezelőtt gazdag földgáz mezőre bukkantak. a mező kilenc termelőkutjából a hajduszoboszló-budapest közötti földgázvezetékbe vezetik az értékes fűtőenergiát. ezenkívül azonban jelentős tartalék-készletei is vannak a mezőnek: a község tanácsa éppen ezért a faluban is hasznosítani kívánja a földgázt. társadalmi tervezéssel kidolgozták és jóváhagyásra felterjesztették a földgáz helyi felhasználására vonatkozó beruházási programot.

az első beruházási szakaszban gázfogadóállomást építenek és ötkilométer hosszú gerincvezetékkel fektetnek le. ez lehetővé teszi, hogy a község ipari üzeimi és kereskedelmi egységei áttérjenek az olcsó fűtőenergia hasznosítására. ezenkívül 310 családi otthonban is földgázzal váltják fel a széntüzeltést. a kivitelezést társadalmi erővel segítik. kunmadaras lesz szolnok megye első községe, amely gázellátásban részesül./mti/

..

bb. 33. benzint is előállíthat ammónia szintézis gázt a péti új műtrágya üzem

a vid-szf/sk/ká/gy/cz

1967. november 15.

a péti nitrogénművek épülő új üzemében Európában másodikként valósítanak meg egy érdekes műszaki eljárást. berendezkednek arra, hogy a műtrágyagyártásánál alapanyagként ne csak a földgázt, hanem szükség esetén a benzint is felhasználhassák.

/folyt. köv./ Kc

10.55/gy

1442P

- 19 -

bb. 33. /benzinből is.... 1. folyt./ gy

erre azért van szükség, mert a téli fagy esetleg megzavarhatja a földgáz távvezetékes szállítását. ilyen esetben gyors váltással, a benzin felhasználására térhetnek át, anélkül, hogy le kellene állítani az üzemet.

a biztonságos üzemvitelnek ezt a módját Angliában vezették be először és kitűnő eredményeket értek el vele. a péti üzemben is az adott helyzetnek megfelelően választhatják majd ki az alapanyagot, amelyet azután egységesen, két szakaszban alakítanak át, ugynevezett ammónia-szintézis gázzá. a művelethez szükséges három kompresszort Angliában vásárolták, a hozzájuk tartozó motorok pedig hazai gyártmányúak.

a gyártáshoz szükséges, óránként 10 000 köbméternyi levegőt sűrítő kompresszorok első két egységét sikeresen próbálták ki. a próbaforgatásokat a munkában jártas angol szerelők irányították. a kompresszor rendszerben jól beváltak a ganz típusú villanymotorok, amelyek megfelelő összhangban dolgoznak az angol levegősűrítőkkel./mti/

bb. 32. tüzeléstechnikai kísérleti állomást építettek dorogon
a vid-szf/sk/ká/gy/cz 1967. november 15.

korszerű tüzeléstechnikai kísérleti állomás építését fejezték be a dorogi hőerőműben. miniatűr kazán, örlőmalom, tüztér, vízcsatorna és más erőművi berendezés modelljét szerelték fel egy régi üzemépületben. a miniatűr erőműben együtt kísérleteznek majd a villamosenergiaipari kutató intézet és a dorogi üzem szakemberei. az intézet tüzeléstechnikai részlege ugyanis dorogra költözött. az új létesítményben olyan magas szintű tudományos és gyakorlati kutatásokat végezhetnek majd, amilyenekre budapesti laboratóriumokban nem volt lehetőség.

az új állomáson nemcsak laboratóriumi, hanem félüzemi kísérleteket is folytatnak. első feladatként kidolgozzák a hazai erőművek leggazdaságosabb tüzeléstechnikáját.

/folyt. köv./

11.15/gy
-1742P HC

- 20 -

bb. 32. /tüzeléstechnikai.... folyt./ gy

ebből a célból az ország valamennyi szénvidékéről származó, 16féle minőségű szenet bontanak elemeire. tüzetes vizsgálat alá veszik fűtőértéküket, hamu-, kén- és nedvesség-tartalmukat. a vizsgálatsorozattal a különféle szénfajták legkedvezőbb keverési arányát akarják megállapítani. már ebben az évben adatokat szolgáltatnak az új kazánok tervezéséhez./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 14. sz. hír /kétmillió méter textil.../ 2. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

a könnyűipar termelésének s z i n t j e ....

/mti/

bb. 34. közlekedési balesetek

j/gy/cz

1967. november 15.

a ráday utca és kinizsi utca kereszteződésében juhász imre 60 éves köszörüs, budapesti lakost elütötte egy személygépkocsi. juhász súlyosan, nem életveszélyesen megsérült.

a váci ut 201. számú ház előtt kakuk györgyné 45 éves budapesti lakos kiesett egy 55-ös mozgó villamosból. kakukné súlyosan, nem életveszélyesen megsérült.

a főtí ut 61. számú ház előtt remák lászló 22 éves cukrászsegéd, budapesti lakost elütötte egy személygépkocsi. remák súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett./mti/

11.25/gy

#142P HC

- 21 -

bb. 35. ülést tartott a mem tudományos tanácsa - napirenden a kutatói és a termelési munka szorosabb kapcsolata

t cs/lk/il/cz

1967. november 15.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium tudományos tanácsa szerdán dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes elnökletével ülést tartott, amelyen a minisztérium tudománypolitikájának főbb irányelveit tárgyalták meg. a tanácsülésen részt vett dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter is. az ülés napirendjén szerepelt többek között a tudományos kutató munka és a termelés szorosabb kapcsolatának megteremtése, a kutatások célszerű koncentrálása.

hazánkban - főleg a felszabadulás óta gyorsütemű fejlesztés során - az egész mezőgazdasági termelést átfogó kutatóhá-
lózati alakulat ki. megállapítható, hogy a szakterület minisztériumi és tudományos akadémiai kutató bázisa szám szerint már teljesnek mondható, viszont a kutatóhelyek általában kis méretűek, állóeszköz-ellátottságuk, felszerelésük sok tekintetben nem kielégítő. ugyancsak kedvezőtlen, hogy a szakterület kutatómunkája elaprózott, a témák száma rendkívül nagy, a kutatások többnyire nem mondhatók komplexnek. mindezek szükségessé teszik a szakterület kutatásainak további fejlesztését.

a tanácsülés megállapításai szerint a nemzetközi kutatás i eredményeket jól felhasználva csupán azokon a területeken szabad kutató munkát végezni, amelyek közvetlenül szolgálják a társadalmi - gazdasági célkitűzéseket. a továbblépés érdekében - most, a gazdaságirányítási reform bevezetésével párhuzamosan - szorosabb összhangot kell teremteni a társadalmi szükségletek és a tudományos tevékenység, ezen belül a termelés és a kutatás között. szükséges tovább koncentrálni a rendelkezésre álló kutatási kapacitást, főleg a nagyobb hatékonyság érdekében. mindemellett különböző eszközökkel segíteni kell a kutatási eredmények gyorsabb kimunkálását és átvitelét a gyakorlatba./mti/

..-

bb. 36. sajtótájékoztató a szövetkezeti középüzemek munkájáról

t sz/j/il/cz

1967. november 15.

szerdán a magyar sajtó házában rácz jános, a ruházati kisipari szövetkezetek országos szövetségének elnöke tájékoztatta a sajtó képviselőt a középüzemi szinten dolgozó, a szövetséghez tartozó ktsz-ek munkájáról.

/folyt.köv.

11.35/11

- 22 -

-11-10 P

bb. 36. / sajtótájékoztató .... 1. folyt. / 11

az orkisz-hoz 24 vidéki és 27 budapesti szövetkezet tartozik. ez évben 2,2 milliárd forint értékű terméket állít elő tag-szövetkezetei több mint 14 ezer dolgozója. készítményeik tekintélyes részét a külkereskedelem értékesíti. ez évben várhatóan 1,2 milliárd forint értékű gyártmányt adnak át a külkereskedelmi vállalatoknak. az orkisz tagszövetkezetei többek között mintegy félmillió férfiöltönyt, 1,4 millió férfifinget, másfélmillió nőruhát és 2,5 millió pár cipőt készítenek. ez évben a jubileumi versenyben 852 ezer pár cipő tervben felü gyártását vállalták, és ezt teljesítik is. a szövetkezetek 16 új vidéki telephelyet nyitottak ebben az évben, és az új üzemegységekben 1300 munkást, továbbá 1800 bedolgozót foglalkoztatnak. a közelmúltban három új üzemet avattak a bodrogközben, ahol a sátoraljujhelyi ktsz 900 embert kíván foglalkoztatni.

az orkisz-hoz tartozó szövetkezetek négy szövetkezeti társulást hoztak létre a termékek értékesítésére. külön társulást alakítottak a férfi- és a nőruha-készítő, valamint a fehérnemű- és a sportcipőgyártó ktsz-ek. a társulások több mint félmilliárd forint értékű terméket készítenek exportra. a férfi- és a nőruhakészítő szövetkezeti társulások ugyancsak létrehoznak új telephelyeket. többek között nyergesujfalun és szászhalombattán szándékoznak az ott kínálkozó női munkaerő foglalkoztatását megszervezni.

a szövetkezetek felkészültek arra, hogy a jövő évben a termelést 11 százalékkal, az exportot mintegy 10 százalékkal növelik. a kül- és belkereskedelemnek 1500 új cipőmodellt és 2000féle textil-konfekcióipari mintadarabot ajánlanak. a férfi- és a nőruházati szövetkezeti társulások a napokban mutatták be új kollekciójukat a kereskedelemnek, és már eddig 65 millió forint értékű áru szállítására kötöttek megállapodást. ezt a kollekciót elhozták a sajtótájékoztató színhelyére is, ahol mintegy 80 tavaszi-nyári ruhakollekciót sorakoztattak fel./mti/

..-

11.50/11

- 23 -

-12-10 P

bb. 37. a közalkalmazottak és rokonszakmabeli dolgozók

j/il/cz

1967. november 15.

szakszervezeteinek nemzetközi szövetsége 1968. április 8-13 között budapesten tartja negyedik szakmai világkonferenciáját 60 ország több mint 100 szakszervezete 200 képviselőjének részvételével. dagobert krause, a nemzetközi szövetség főtitkára november 14-én budapesten előkészítő megbeszélést tartott az öt érdekelt magyar szakszervezet - közalkalmazottak, orvos-egészségügyi, postás, helyiipari és a pénzügyi dolgozók szakszervezete - főtitkárával. dagobert krause méltatta a nemzetközi konferencia jelentőségét a szakszervezeti mozgalom egységének erősítése szempontjából./mti/

bb. 38. megalakult az uttörő áruház vevőtanácsa

t kf/tm/ie/il/cz

1967. november 15.

szerdán délelőtt az uttörő áruházban megalakult az áruház vevőtanácsa, amelyben részt vesznek az 5. kerületi tanács, a kisz és az uttörő szövetség, továbbá az általános- és középiskolák szülői munkaközösségeinek, tanárainak és diákjainak képviselői. a tanács ezentúl negyedévenként rendszeresen összeül, értékeli az áruház munkáját, számba veszi a gyerekek és a szülők kéréseit, amelyeket az áruház egyrészt az üzemeknek továbbít, másrészt saját termeltetés útján igyekszik teljesíteni.

már az első megbeszélésen több felszólalás hangzott el annak érdekében például, hogy a kamaszoknak, és a bakfisoknak gyártassanak a divatos öltözékekhez és az ünneplő ruhákhoz illő modern lábbeliket. ugyancsak igénylik a vásárlók, hogy az uttörő áruházban is hozzanak forgalomba finomabb, luxus-jellegű gyermek- és bakfis-ruházati cikkeket. az áruház vezetősége bejelentette, hogy az ellátás javítására januárban 20 dolgozóval speciális üzemet hoznak létre, ahol kizárólag bakfisok részére készítenek a legújabb divat szerinti ruhákat, szoknyákat.

a vevőtanács alakuló ülését rögtönzött divatbemutató zárta be, amelyen az áruház bemutatta a karácsonyi vásárra forgalomba kerülő újdonságait, egyebek között a 2-8 éveseknek való stepelt nylon-köntöszt, a nylon- és habselyem keverékéből készült, valóban bébiknek való bébi-dollt, a kapucnis frottir-köpenyt és a „duci”, méretű jersey-ruhát./mti/

12.05/1L

12.35/47

- 24 -

bb. 39. hamis tanúzásra bujtott fel

t bc/lk/sr/gy/cz

1967. november 15.

brunovszky józsef, 58 éves budapesti lakos. brunovszky, aki korábban gazdálkodott, s vendéglője is volt, jelenleg pedig eltartott, arra vett rá egy fiatalkorut, hogy becsületsértés és könnyű testi sértés, illetve rágalmazás miatt indult bűnügyekben a valóságtól eltérő vallomást tegyen mellette.

a 4.-15. kerületi bíróság brunovszky józsefet tizhónapi szabadságvesztésre ítélte, a büntetés végrehajtását azonban betegségére tekintettel háromévi próbaidőre felfüggesztette./mti/

bb. 40. tudományos ülés az eötvös loránd tudományegyetemen

t fe/hné/sr/gy/cz

1967. november 15.

szerdán háromnapos tudományos ülés kezdődött az eötvös loránd tudományegyetemen a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának tiszteletére. az értekezleten az egyetem vezetői és oktatói mellett részt vesz a leningrádi, moszkvai, prágai, novi-sadi, jénai és hallei egyetem több professzora, kutatója is.

nagy károty rektor megnyitójában méltatta a félévszázaddal ezelőtt lezajlott történelemformáló események jelentőségét. az ülés első napján kirschner béla docens „lenin a demokratikus és szocialista forradalomról”, /1893-1917/; siklós andrás docens „a nagy októberi szocialista forradalom és magyarországról”, /1917-1919/ címmel tartott előadást.

a déli szünet után a tudományos ülés szekciókban folytatta a munkát. a természettudományi kar tudományos eszmecseréjét fényes imre egyetemi tanár „fizika és filozófia”, című előadása vezette be. a bölcsészkaron székely györgy egyetemi tanár „a világtörténet felfogása a szovjet történeti irodalomban”, címmel tartott vitaindító előadást./mti/

- 25 -

bb. 41. időjárásjelentés

1/9y/

1967. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán délben:
szeles idő

észak-északnyugat felől egymást követő hullámokban, nagy sebességgel hideg, sarkvidéki eredetű levegő áramlik szárazföldünk nyugati partjai fölé. első hulláma nagy kiterjedésű esőzésekkel, záporokkal ma hajnalban elérte oslo-frankfurt-párizs-madrid vonalát. ezzel egyidőben észak-afrika felől rendkívül meleg, száraz levegő áramlik európa középső részei fölé. ennek következtében dél- és közép-európában - a duna és a pó-medence néhány helyének kivételével, ahol sűrű köd van -, az évszakhoz képest meleg, száraz, napos az idő. kelet- és észak-európában az évszaknak megfelelő az időjárás, többfelé esik az eső, a moszkva-helsinki vonaltól északra eső területekről havazásokat is jelentenek.

hazánkban kedden az ország nagy részén derült, napos, száraz idő volt. a levegő napközben általában 9-15, sőt a dunántul déli részén 15-17 fokig melegedett fel. ugyanakkor sopron környékén, ahol a köd egész napon át tartott, csak 4-6 fokig emelkedett a hőmérséklet. az éjszakai óráktól kezdve a ködtakaró ismét az ország nagy részére áttért. szerda hajnalra a levegő az ország északi felében mínusz 4- plusz 2, az ország többi részén 0- plusz 8 fokig hűlt le. a reggeli órákban a dunántulról ködszítást is jelentettek. ma délelőtt a köd általában feloszlott, és a hőmérséklet 11 órára 9-15 fokig emelkedett. néhány helyen, ahol a nap még a késő délelőtti órákban sem sütött ki, 11 órakor csak plusz 2-6 fokot mértek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 6,3 fok volt, 0,8 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: szerdán kevés felhő. általában száraz idő. a köd a délután folyamán az egész ország területén feloszlik. csütörtökön nyugat felől megnövekedő felhőzet, többfelé - elsősorban a dunántulon - esővel, záporokkal. többfelé élénk, néhány helyen átmenetileg erős déli-délnyugati, csütörtökön fokozatosan nyugatira-északnyugatira forduló szél. az évszakhoz képest meleg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 3-8 fok között, főleg keleten néhány helyen még 0 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10-15 fok között.

a duna vízállása budapestnél 154 centiméter./mti/

13.15/9y

- 26 -

13.35 4y

bb. 42. véget ért a személyhajózás a „kiapadt”, tiszán - hajókat kotortak a tiszababolnai gázlókon - a tehergépkocsik átjárnak a sajón és a hernádon

ő vid/szf/tné/ká/il/cz

1967. november 15.

a szeszélyes tiszta rendkívül szélsőségesen viselkedett az idén. tavasszal az évszázad egyik legnagyobb és legtartósabb árvizét hömpölygette le árterén, a nyár közepe óta viszont csaknem „kiapadt”, vízállása több mint négy hónapja rendkívül alacsony, a gázlók magassága néhol öt deciméter körüli. a vízállás változékonysága kedvezőtlen a hajózásra. a személyhajózárat a szolnok-tiszabura-vezseny vonalon március vége helyett csak május 13-án, az ár levonulása után indulhatott meg. az ősszel viszont a tervezett időnél lényegesen korábban, november 7-én közlekedett utoljára. az idény a hagyományos 240-250 nap helyett csupán 180 napig tartott, tehát két hónappal megrövidült. a teherszállító vontatók és uszályok egyelőre még közlekednek, műtrágyát, építőipari anyagot, partbiztosító követ szállítanak fél terheléssel. így is szükség van azonban a hajósok ügyességére, hogy a sekély vízben manőverezni tudjanak. a vízállás emelkedésére egyelőre nem is számítanak.

a szokatlanul száraz, csapadékszegény nyári és őszi időjárás érezteti hatását borsod megye folyóin is. nemcsak a tiszta, hanem a bodrog, a hernád és a sajó is mélyen a medrébe húzódott. vízállásuk hat év óta nem volt ilyen alacsony. a tiszta délborsodi szakaszán az uszályok közlekedése már harmadik hónapja csökkentett teherrel is problematikus. különösen a tiszababolnai gázlókon volt nehéz az átjutás, ezért az elmúlt hetekben az alig 60-70 centiméter magas vízzel takart alsó és felsőbabolnai gázlókat kiktörték, hogy a kisebb merülésű uszályok akadálytalanul átjussanak rajta. az alacsony vízállás megváltoztatta a hernád „térképét”, is. a kis víz miatt az országhatártól a sajó torkolatáig különböző nagyságu homokszigetek egész sora került a felszínre. hasonló a helyzet a sajón is. a két folyón több helyen a tehergépkocsik átjárnak az egyik partról a másikra./mti/

bb. 43. őszi „nagyakarítás”, a tiszalöki öntözőrendszerben

a vid/szf/tné/ká/il/cz

1967. november 15.

a keleti- és a nyugati-főcsatorna mellett a tiszántuli vízügyi igazgatóság területén, csaknem háromezer kilométer a különböző öntöző és vízlevezető csatornák hossza. /folyt.köv./

13.30/11

- 27 -

14.35 4y

bb. 43. / őszi „nagytakarítás,, ...1. folyt./ 11

az öntözési szezon befejeztével most kezdődött a tiszalöki öntözőrendszerben a „nagytakarítás,,. Leeresztették a vizet a kisebb csatornákból, hogy megerősítsék a töltéseket, megtisztítsák a medret a gáztól, a zsilipek, víztereszek egész esztendőig vízben állnak, ilyenkor levegőre kerülnek és újra festik őket, így védik vas alkatrészeket a rozsdától. évente több mint ötmillió forintot költ a tiszalöki vízügyi igazgatóság a csatorna védelmi, karbantartási munkákra./mti/

--

14.00/11

- 28 -

le
14.30 47

bb. 44. Internacionalisták kitüntetése

gy/cz

1967. november 15.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a vörös zászló érdemrenddel, illetve a vörös csillag érdemrenddel kitüntetett magyar internacionalisták névsorát. keretet később adunk, az anyag csak jelzésre használható fel. javítások várhatók.

x x x x

a szovjetunióban harcolt magyar internacionalisták közül vörös zászló érdemrend kitüntetést kapott:

bakon sándor	náprádfa
bella elek	endrőd
endreiter józsef	budapest
fekete józsef	mezőtúr
id. hajdu jános	tiszapalkonya
hauer istván	csép
horváth istván	csobánka
köles jános	kisnána
krizsák istván	budapest
major péter	gyula
monos Mihály	hódmezővásárhely
molnár pál	kenderes
nagy imre	fűzesgyarmat
nagy jános	békés
pandura rudolf	budapest
rosta józsef	budapest
schiff Lajos	budapest
gy. szabó jános	mezőtúr
szatmári józsef	csenger
vadász károly	budapest

vörös csillag érdemrend kitüntetést kapott:

altománá iván	budapest
biboros istván	sásd
bonáti pál	szurdokpuszta
csapó pál	oroszló
csillag ferenc	eger
déui jános	zádor

/folyt. köv./
14.05/gy

le 14.30 47

- 29 -

gergely jános	budapest
gombos gyula	szigetvár
ható gyula	zalaapáti
horváth ferenc	dabas
kapossy istván	berhida
klément sándor	cegléd
kolbert györgy	pécs
kovács jános	bakonyjákó
kovács jános	kemecse
kőrösi jános	nyírmada
kukolya józsef	parád
id. Less rudolf	nógrád
matuk józsef	budapest
mocsány jános	nagykeresztúr
molnár istván	káva
molnár nándor	pápa
nyerges gábor	budakeszi
pap géza	sikátor
sági ferenc	gyülelevész
spón ferenc	budapest
süle istván	muraszemenye
székely ferenc	zalaszentgrót
szilágyi jeno	báránd
szilágyi lajos	ménfő
szmolinka jános	magy
sztodulka lajos	budapest
takács ferenc	szereMLE
teleki mihály	tetétlen
k. tóth istván	tiszánána
trigova andrás	eger
tribl lajos	bakonyszentlászló
ungor andrás	sarkad
varga józsef	hosszuperesztég
varga pál	budapest
zarka lászló	nemesapáti

/mti/

- 30 -

14.10/gyf

14.10/gyf

bb 46. tiz éves harc a szilikózis ellen - jubileumi ülést tartott a ním bányászati szilikózis bizottsága

t tzh/né-ju ie

1967. november 15.

tíz éve, amikor megalakult a nehézipari minisztérium bányászati szilikózis bizottsága, háromezernél is több szilikózt tartottak nyilván a bányászati dolgozók körében. Jelenleg ez a szám 2 100 körül van, abban, hogy egy évtized alatt körülbelül 30 százalékkal sikerült visszaszorítani a szilikózt, a bányászok legalattomosabb foglalkozási betegségét, igen nagy szerepet játszott ez a bizottság, amely szerdán délelőtt a bányaiipari dolgozók szakszervezetének székházában jubileumi ülést tartott egy évtizedes fennállása alkalmából.

az ülést vigh árpád, a bányász szakszervezet titkára nyitotta meg, majd dr. ember kálmán, a jubiláló bizottság elnöke adott tájékoztatót az elmúlt tíz esztendőről. emlékeztetett az első erőfeszítésekre, amelyekkel a bizottság elkészítette az átfogó jelentést arról, miképpen igyekeznek a por keletkezését megakadályozni az ország érdekelt bányázataiban, majd megállapította a rangsort az egyes bányák között a szilikózis-veszély szempontjából. az első eredmények hamarosan jelentkeztek. 1958-ban megkezdődött a rendszeres „pormérés”, és 1959 végére a bányák „porthelyzete”, már megváltozott.

igaz, a szilikózis tünetei a szervezet ellenállóképességétől függően csak évek, nem egyszer öt-tíz év alatt jelentkeznek, az elmúlt évtizedben történt intézkedések hatása tehát ma még nem mérhető fel. annyi azonban megállapítható, hogy a por elleni küzdelemben alkalmazott vízcsövek hossza az 1958 évi 28 000 méterről csaknem 200 000 méterre nőtt. megszületett a biztonságos magyar „porálarca”, és - ami a legtöbbet mondja - évről-évre csökken az új megbetegedések száma. 1963-ban még 190, 1964-ben 158, 1965-ben csupán 90, tavaly pedig 74 új beteget vettek kezelésbe. mindenesetre tény, hogy a műszaki megelőző intézkedések terén ma már semmilyen vonatkozásban nem maradunk el a nemzetközi színvonaltól.

a jubileumi ülésen a szilikózis elleni küzdelem műszaki és gyógyászati kérdéseit vitatták meg. /mti/

..-

15.20/ju

-31-

16.10

bb 57. tárcaközi bizottság, ügynöki vállalatok alakulnak a nemzetközi együttműködés előmozdítására - a gazdasági bizottság határozata a tőkés országok vállalataival létrejövő termelési kooperációkról

1 sz/lk-lm ie

1967. november 15.

a nemzetközi gazdasági együttműködés további eredményes folytatásával, kiszélesítésével az utóbbi időben két alkalommal is foglalkozott a gazdasági bizottság, a közelmúltban határozatot hozott a szocialista országokkal folytatandó gyártásszakosítások és kooperációk elvi és gyakorlati kérdéseiről, legutóbbi határozata pedig a tőkés országok vállalataival kialakítandó termelési kooperációkat kívánja előmozdítani, e határozattal kapcsolatban az mti munkatársa a külkereskedelmi minisztériumban a következő információt kapta:

- a két határozat természetesen összefügg és azt fejezi ki, hogy kormányunk támogatja a nemzetközi munkamegosztásba való fokozottabb bekapcsolódást, a népgazdaság gyorsabb ütemű és hatékonyabb fejlesztéséhez fontosnak tartjuk, hogy vállalataink az új gazdaságirányítási rendszer lehetőségeinek maximális kihasználásával mind szélesebb körben kapcsolódjanak be a nemzetközi munkamegosztás folyamatába, e területen továbbra is alapvető a szocialista országokkal kiépített kapcsolataink széleskörű fejlesztése, bővítése, emellett azonban - a kölcsönös előnyök alapján - a népgazdaság minden ágában lehetőséget kívánunk adni arra, hogy a vállalatok az eddiginél szélesebb körben kezdeményezzenek és hozzanak létre együttműködési és termelési kooperációkra vonatkozó megállapodásokat a nem szocialista országok vállalataival is.

- a gazdasági bizottság határozata többek között kimondja, hogy a kooperációk a vállalati érdekelttség elvén alapulnak, a vállalatok a kooperációnál kötelesek betartani a gazdasági tevékenységükre érvényes külkereskedelmi, pénzügyi, devizális és egyéb gazdálkodási előírásokat, a kooperációs megállapodások bonyolítását a magyar külkereskedelmi bank Rt. koordinálja, egyes kooperációk közvetlen bonyolítására a termelő vállalatoknak esetenként külkereskedelmi jogot adhat a külkereskedelmi miniszter.

/folyt.köv./

15.25/lm

n

-32-

le 16.14

bb 57. / tárcaközi bizottság... 1. folyt. /-ju

- a külföldi vállalatokkal létrejövő kooperációkat a felső irányító szervek is kezdeményezhetik, a gazdasági bizottság felkérte az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökét, az országos tervhivatal elnökét, valamint az ágazati minisztereket, hogy az iparfejlesztésre vonatkozó irányelvek, műszaki-fejlesztési koncepciók kialakításánál - azokon a területeken, ahol azt célszerűnek látják - dolgozzanak ki kooperációs variánsokat.

- miután a kooperációs ügyletek bonyolultabbak, mint a szokásos külkereskedelmi tevékenységé - általában hosszabb időre és közvetlenebbül kötik össze a partnervállalatokat - szükségesnek bizonyult közvetítő szerv, ügynöki vállalat létrehozása. ezért a gazdasági bizottság utasította a külkereskedelmi minisztert, hogy a kooperációval összefüggő tevékenység bonyolítására hozzon létre ügynöki vállalatot, e vállalat fő feladatai közé tartozik a kooperációs lehetőségek felkutatása és az érdekeltek közötti kapcsolat megteremtése, tapasztalatai alapján segítség, tanácsokat kell adnia a kooperációs szerződések kidolgozásához, a kohó- és gépipari minisztérium felügyelete alá tartozó műszaki kooperációs külkereskedelmi irodát szintén ilyen feladatok ellátása céljából ügynöki vállalatként kell át-szervezni, így tehát az ügynöki munka nem lesz monopol-jellegű.

- a gazdasági bizottság arról is döntött, hogy az egész népgazdaságot érintő feladatok összehangolása céljából az egyik külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével kooperációs tárcaközi bizottságot hozzanak létre, a bizottság állandó tagjai: az országos tervhivatal az országos műszaki-fejlesztési bizottság egy-egy elnökhelyettese, a kohó- és gépipari miniszter, és pénzügyminiszter egyik helyettese, továbbá a magyar nemzeti bank elnöke vagy elnökhelyettese.

- a magyar iparvállalatok már eddig is számos tőkés céggel alakítottak ki gyártási kooperációt, a most hozott határozat azért is időszerű, mert segíti az eddigi együttműködés szélesebb körű kibontakozását, és ösztönzi a vállalatokat, hogy az új gazdaságirányítási feltételei között még inkább éljenek ezzel a lehetőséggel. /mti/

15.30/ju

-33-

le 16.14

bb 45. kedvezőbb állami takarmányjuttatás az 1968-as süldőnevelési és sertéshizlalási szerződésekre

i cs/hné-Lm ie

1967. november 15.

az 1968 évi hizottsertés termelési előirányzatok teljesítése, valamint az egyéni és háztáji gazdaságok takarmányvásárlási lehetőségeinek további bővítése érdekében az állatforgalmi vállalatok új, a termelők számára a korábbiaknál kedvezőbb feltételekkel kötik a süldőnevelési, illetve sertéshizlalási szerződéseket, a rendelkezések értelmében azoknak a háztáji és egyéni termelőknek, akik 1967 december 1-ig süldőnevelési szerződést kötnek 1968 februári-áprilisi átadásra, minden leszerződött süldő után 100 kilogrammnyi abraktakarmányt adnak állami áron, azoknak a háztáji és egyéni termelőknek pedig, akik december 31-ig 1968 januári és áprilisi átadásra kötöttek, vagy kötnek sertéshizlalási szerződést, vagy a már megkötött süldőnevelési szerződést változtatják át az említett időszakra szóló sertéshizlalási szerződéssé, darabonként 200 kilogrammnyi abraktakarmányt juttatnak.

hasonlóképp az eddignél nagyobb kedvezménnyel jár a termelőszövetkezetek részére tervezett új süldőkihelyezési akció, az üres sertésférőhelytel rendelkező termelőszövetkezetek, amelyek az állatforgalmi vállalatoktól süldőket fogadnak és azokat 1968 első félévére leszerződik, meghizlatásukhoz egyenként - az adott szövetkezetek takarmányhelyzetétől függően - az állatforgalmi vállalatoktól 300 kilogrammig terjedő mennyiségű abraktakarmányt kaphatnak, s ezt keveréktakarmány formájában vehetik igénybe a szokásos cserearányoknak megfelelően, a süldőnevelési és sertéshizlalási akcióban biztosított, az eddiginél nagyobb mértékű takarmányjuttatás azokat a termelőket is megilleti, akik a megjelölt időszakra ez év október előtt kötöttek szerződést./mti/

bb 49. korszerű vásárcsarnokot építenek zalaegerszegen

vid -szf/tné-Lm ká

1967. november 15.

több mint hárommillió forintos költséggel korszerű piaci vásárcsarnok építését kezdték meg zalaegerszegen, az épület földszinti részén és az emeleti galérián az állami, a földművelőszövetkezeti kiskereskedelem pavilonjai mellett négy termelőszövetkezet üzleteit helyezik el, az üzleteket infralámpás fűtéssel szerelik fel./mti/

15.45/Lm

- 34 -

bb 47. tovább tart a víz-elleni küzdelem az előtött bauxit aknában

vid szf/sk-ju ká cz

1967. november 15.

a nyírád-iza ii. bauxit aknában szerdán is szünet nélkül dolgoztak a vízbetörés elhárításán, a 70 méteres mélységben az összegyülemlett víz miatt most nincsenek bányászok, a felszínen azonban minden műszaki intézkedést megtettek ahhoz, hogy megfékezzék a vízbetörést, és folytassák a 160 méter mélyre tervezett akna építését, a már eddig lebecsült szivattyúk után szerdán újabb svéd gyártmányú szivattyúkat szereltek össze, a szivattyúk együttes teljesítménye nagyobb, mint az észlelt három köbméteres percnkénti vízhozam, a vízemelést azonban csak akkor kezdhetik meg igazán, amikor elkészül a felszíni csatlakozó csőrendszer, amelyen át elvezetik a felpumpált karsztvizet.

a munkálatokat irányító mérnökök biztosra veszik, hogy ezuttal is sikerül felülkerekedniük a karsztvízzel folytatott harcban./mti/

bb 48. Letenyén épül zala megye első termelőszövetkezeti hűtőháza

a vid szf/tné-ju ká cz

1967. november 15.

a letenyei kossuth termelőszövetkezet a zala megyei beruházási iroda tervei alapján megépíti a megye első termelőszövetkezeti hűtőházát.

a hatcellás, összesen 60 vagon mezőgazdasági áru tárolására és hűtésére alkalmas építmény hatalmas lehel hűtőszekrényre hasonlít, de nem folyadékűtésű, hanem léghűtésű, alkalmas alma, körte, bogyósgyümölcsök és tojás tárolására, a hárommillió forintba kerülő hűtőház gépészeti berendezését a jászberényi hűtőgyárban állítják elő, a beruházás két-két és fél év alatt megtérül, a jövő évben már a hűtőházban tárolja áruját a letenyei termelőszövetkezet./mti/

16.05/szb

-35-

I gép

le

1704

bb 51. pécssett ülésezik a vasutas szakszervezet elnöksége
vid-szf/sk szb ká 1967. november 15.

szerdán és csütörtökön pécssett tanácskozik a vasutasok szakszervezetének elnöksége. a középszervekkel való közvetlenebb kapcsolat, az elvi irányítás fejlesztése céljából most első alkalommal ülésezik vidéken az elnökség. az ülés a vasutas szakszervezet irányító szerveinek új feladatkörével foglalkozik, szoros kapcsolatban a gazdaságirányítási rendszer reformjával. napi-rendjén szerepel továbbá a gazdaságirányítás reformjából adódó néhány más kérdés megvitatása, így például a premizálás, a jutalmazás rendszere, a fejlesztési alapok felhasználása. csütörtökön ismertetik a máv-nál készülő kollektív szerződés-tervezeteket.
/mti/

--

bb 52. nővédelmi gondozó miskolcon
a vid-fm/sk szb ká 1967. november 15.

miskolcon, a szentpéteri kapui kórházvárosban új egészségügyi intézmény: korszerű nőgondozó kezdte meg működését. az új intézmény kiterjeszti a „nőgyógyászat” fogalomkörét. a tapasztalatok szerint ugyanis nemcsak terápiás kezelésre van szükség, hanem „családon belül”, nővédelemre is. ezt a feladatot látja el az új gondozó, ahol a nő életében jelentkező társadalmi, szociológiai problémákkal, pszichológiai kezeléssel, családtervezési tanácsadással foglalkoznak, s adnak szaktanácsot a gondozót felkeresőknek. a gondozó szükségességét misem bizonyítja jobban, minthogy néhány hónapos kísérleti működés alatt több mint 700 beteg kereste fel különböző szaktanácsért.

a váróhelyiségből, rendelőből és gondozó szobákból álló intézményt szerdán avatták fel. dr. szódi imre főorvos elmondotta, hogy a tervek között szerepel a házasságkötés előtti tanácsadás megszervezése is, a széleskörű kapcsolatkiépítése az ifjúsággal közvetlenül foglalkozó pedagógusokkal, a nővédelmi ügyekben itélkező bírakkal, valamint az egészségügyi gondozókkal.
/mti/

--

16.20/szb

-36-

1708

bb 56. a budapesti és a berlini tanács kereskedelmi vezetőknek tapasztalatcseréje

t kf/kf szb ie

1967. november 15.

több mint egy hete tartózkodik budapesten harry krebsnek, berlin főpolgármesterhelyettesének vezetésével a berlini tanács kereskedelmi és vendéglátóipari delegációja. a küldöttség, amely az elmúlt napokban megismerkedett budapest kereskedelmével és vendéglátóiparával, kicserélte tapasztalatait a kereskedelem vezetőivel, szerdán a fővárosi tanács kereskedelmi osztályán találkozott a sajtó képviselőivel.

harry krebs sajtótájékoztatóján egyebek között elmondotta, hogy a budapesten töltött idő igen gyümölcsöző volt számukra, sok hasznos tapasztalatot szereztek, főleg a budapesti zöldség- és gyümölcs ellátásról, a magyar vendéglátás színvonaláról, a fővárosi üzlethálózat kulturáltságáról, a főpolgármesterhelyettes az újságírók kérdésére válaszolva tájékoztatást adott a berlini kereskedelemről, s végül a két város kereskedelmi együttműködésének további lehetőségeiről. a budapesti tárgyalások során többek között felmerült az a javaslat, hogy a kölcsönösen különféle boltokat működtethetnének. így például igény van arra, hogy budapesten ndk fehérnemű bolt, míg berlinben magyar, főleg kötöttárúkat kínáló divataru üzlet működjék. a javaslatot rövidesen megtárgyalják, s megvizsgálják az üzletek áruellátásának lehetőségét.
/mti/

--

bb 58. októberre emlékeztek a budapesti asszonyok

t fe/hné szb sr

1967. november 15.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának tiszteletére szerdán a budapesti nőtanács ünnepi nőgyűlést rendezett a postások szakszervezetének nagytermében. a nagyszámu közönség soraiban megjelent tyitov asszony, a szovjetunió budapesti nagykövetének felesége is.

szabó piroskának, a budapesti nőtanács elnökének megnyitó szavai után erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke lépett a mikrofonhoz. élménybeszámolójában a moszkvai jubileumi ünnepekről szólt. ezután a magyar néphadsereg művészegyüttese „emlékszünk!...”, című műsorát mutatta be.
/mti/

--

16.10/Lm

- 37 -

1708

bb 50. makarenkó emlékülés szolnokon

vid-szf/tné-ju ká cz

1967. november 15.

Szerdán makarenko emlékülést rendeztek szolnokon, a ságvári endre megyei művelődési ház színháztermében. az ünnepi emlékülésen háromszáz pedagógus vett részt. jelen voltak a pedagógusok szakszervezetében működő makarenko kör tagjai is.

Bakonyi Pál, az országos pedagógiai intézet főigazgató helyettese méltatta a nagy pedagógus munkásságát, érdemeit. az emlékülés ünnepi műsorában a szolnoki Versey Ferenc gimnázium tanulóinak Makarenko műveiből adtak elő, majd a megyei pedagógus énekkar és a törökszentmiklósi pedagógus énekkar lépett fel forradalmi kórusművekkel. /mti/

--

bb 53. tartási kötelezettség elmulasztása miatt nyolchónapi szabadságvesztés

vid fm/sk-ju ká cz

1967. november 15.

Pósfai György 36 éves székesfehérvári szijgyártót már többször elítélték tartásdíj-kötelezettség elmulasztása miatt, a büntetések azonban nem használtak, továbbra sem gondoskodott különváltan élő feleségénél lévő kiskorú gyermeke eltartásáról, fizetési kötelezettsége alól úgy akart kibujni, hogy szakmájában nem helyezkedett el, hanem magánkisiparosnál vállalt munkát.

A miskolci járásbíró Pósfai Györgyöt tartásdíjkötelezettség - visszaesésként elkövetett - elmulasztásáért nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb 54. növekedett a szakszervezeti szervek iránti bizalom borsodban

vid-fm/tné-ju ká cz

1967. november 15.

A szakszervezetek borsod megyei tanácsának elnöksége szerdán Miskolcon ülést tartott. az ülésen egyebek között behatóan foglalkoztak a dolgozók panaszainak, bejelentéseinek intézésével. / folyt. köv./

16.30/szb

-38-

17.02

bb 54. / növekedett a .... 1. folyt. /-ju

Az erről szóló jelentés megállapította, hogy az idén eddig a szakszervezetek különböző szerveihez több mint 5300 megkeresés érkezett, jóval több, mint az előző években. ez egyben azt is jelenti, hogy a dolgozók bizalma erősödött, növekedett a szakszervezetek munkája iránt. a megkeresések, panaszok nagyobb része munkaügyi jellegű. a bejelentések kivizsgálásánál kiderült, hogy a panaszok jelentős része tájékoztatatlanságból származott, ezért az ülésen elhatározták, hogy szélesítik a tájékoztató, felvilágosító munkát. /mti/

--

bb 55. kegyetlenül bánt a gyermekekkel - két- és félévi szabadságvesztésre ítélték

a vid fm/tné-ju ká cz

1967. november 15.

Másod ízben ítélték el ifjúság elleni büntett miatt Héjas József oroszlányi bányacsillást. a 37 éves ember kegyetlen módon bánt a vele közös háztartásban élő mészfáros Kalmánné három gyermekével, akik az asszony előző házasságából származtak. Héjast tavaly ezért bűnsnek mondta ki a bíróság és hathónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte.

Az ítélet hozatala után a nevelő apa még embertlenebb módon bánt a 13, 12 és 10 éves gyermekekkel. rendszerint részegen ment haza, s ilyenkor az asszonyt a gyermekek előtt trágár szavak kíséretében ütötte, rugdosta. különösen ünnepnapokon vetkőzt ki emberi mivoltából. karácsonykor például megtiltotta az anyának, hogy enni adjon családjának, szilveszterkor kidobálta a szekrényekből a ruhaneműt és meggyújtotta. állandó rettegésben tartotta a gyermekeket, vasalózsínorral verte őket és a két idősebbet büntetésből arra kényszerítette, hogy hideg vízzel telt kádba üljenek. a kegyetlen bánásmód megviselte a gyerekeket.

A tatabányai városi bíróság Héjast most két évi szabadságvesztésre ítélte és elrendelte az előző, felfüggesztett hathónapi börtönbüntetés letöltését is, továbbá a közügyek gyakorlásától három évre eltiltotta. az ítélet nem jogerős. /mti/

16.30/Lm

-39-

17.02

bb 60. magyar fiatalok a német demokratikus köztársaság
üzemeiben - nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes nyilatkozata

i sb/1e-Lm -cz

1967. november 15.

a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság között kialakult együttműködés keretében - amint a közvélemény az előkészületek során erről már értesült - az idén és a következő években magyar fiatalok - önkéntes jelentkezés alapján - a német demokratikus köztársaságba utaznak, hogy foglalkoztatásuk során gyakorlati, szakmai tapasztalatokat szerezzenek.

az mti munkatársa felkereste nagy imre munkaügyi miniszterhelyest, hogy ezzel kapcsolatosan néhány kérdésben felvilágosítást kérjen.

mi a célja és jelentősége a két baráti szocialista ország közötti együttműködés most induló újabb formájának?

- ezekben a kapcsolatokban nagy jelentőséget tulajdonítunk szakembereink képzésének, tapasztalatcseréjének és szakmai gyakorlatának. évről-évre nagyszámu ösztöndíjas fiatal utazik a baráti országok egyetemére, főiskoláira, a különféle műszaki és tudományos jellegű tapasztalatok és a szakemberek cseréje, külföldi termelő munkája eddig is jó eredményeket hozott. kedvező tapasztalatokat szerezünk új üzemeink létesítésénél a baráti országok hasonló üzemeiben folytatott szakmai gyakorlatról, vagy az egyetemek, főiskolák és középiskolák egyre szélesedő nyári külföldi termelési gyakorlatáról is.

- Állandóan keressük és igyekszünk feltárni az együttműködés eddig ki nem aknázott lehetőségeit, hogy új elemekkel gazdagítsuk a már jól bevált kapcsolatokat. az ndk-ba utazó magyar fiatalok a kijelölt szakmai területeken - a gépgyártó, elektronikai-, elektronikai- és könnyűiparban - sajátítják el a miénknél nem ritkán korszerűbb technikát, fejlett termelési módszereket, s továbbfejlesztik tudásukat. hazatérésük után magasabb szakmai tudásukkal segítik népgazdaságunk további fejlődését.

/folyt.köv./

16.35/Lm

ak 17¹⁵

- 40 -

bb 60. /magyar fiatalok ... 1. folyt./-Lm

kik és milyen feltételek mellett utazhatnak az ndk-ba?
milyen munka- és életkörülmények várnak a fiatalokra?

- a fiatalok önként jelentkezhetnek, elsősorban nagykorú, megfelelő szakmai felkészültségű, nőtlen, illetve hajadon fiatalok jöhetnek számításba. kiutazásukat a megyei tanácsok munkaügyi osztályai, a kommunista ifjúsági szövetség illetékes szervezetei és a vállalatok, esetleg iskolák közösen szervezik. az idén kiutazó fiatalok többsége 1-2 éves tapasztalattal rendelkező szakmunkás. kisebb számban vannak közöttük olyan fiatalok is, akik ennél alacsonyabb szakmai tudással rendelkeznek, számukra is megvan a lehetőség, hogy magasabb szakmai ismereteket szerezzenek. az ndk-ban szerzett képesítést hazai szerveink természetesen elismerik.

- a fiatalokat csoportosan helyezik el az ndk nagyüzemeiben, ez nyilvánvalóan megkönnyíti számukra az új környezetbe való beilleszkedést. a termelési gyakorlat céljából való foglalkoztatásuk során munkafeltételeik, munkakörülményeik, valamint a keresetük teljesen azonos lesz az ott dolgozó német fiatalokéval. részesülnek a dolgozókat megillető és az ndk jogszabályaiban biztosított összes vállalati juttatásban, a társadalombiztosításban, egészségügyi gondoskodásban éppúgy, mint az egyéb jóléti és kulturális intézmények szolgáltatásaiban. érdekvédelmüket az ottani szakszervezet és ifjúsági szervezet a magyar testvérszervezetekkel együttműködve biztosítja.

- elszállásolásuk is általában csoportosan történik. lehetőségük lesz önálló kulturális életre, emellett együtt tanulhatnak, sportolhatnak, szórakozhatnak a német fiatalokkal.

mennyiben érinti a fiatalok kiutazása a hazai munkaerő-helyzetet az idén és a következő esztendőben?

- úgy gondolom, hogy a korábbi helyes módszerek mellett az együttműködésnek ez a formája is mindkét fél számára előnyös. alapvető érdekünk, hogy fiataljaink mind szélesebb körben tegyenek szert nemzetközi termelési tapasztalatokra. ezért ezt a gyakorlatot a következő években is folytatni kívánjuk és szeretnénk más ágazatokra kiterjedően is megszervezni.

/folyt.köv./
16.40/Lm

ak 17¹⁵

- 41 -

bb 60. /magyar fiatalok ... 2. folyt./lm

- közismert, hogy a gazdaságirányítási reform bevezetésétől népgazdaságunk gyorsabb fejlődését várjuk. így ennek kapcsán számolnunk kell a foglalkoztatottság színvonalának emelkedésével. az említett együttműködés a hazai munkaerő-helyzetet lényegében nem érinti. a most kiutazó fiatalok száma ugyanis nem hatadja meg az összes foglalkoztatottak fél ezrelékét. nyilvánvaló, hogy ilyen vagy ehhez hasonló nagyságrendű átmeneti „munkaerőkiesés”, egyik területen sem zavarja termelési céljainkat, viszont sokszorosan megtérül majd a hazatérő fiatalok szakmai tapasztalatainak felhasználásában.

a két ország újszerű együttműködésének a gazdasági előnyökön kívül bizonyára politikai haszna is lesz. mi erről az ön véleménye?

- a német demokratikus köztársaság politikai, társadalmi, gazdasági sikerei eddig sem voltak ismeretlenek a magyar fiatalok előtt. a most és a következő években kiutazók számára lehetőség nyílik a testvéri ndk közvetlen megismerésére. együtt dolgoznak, tanulnak a német fiatalokkal, részesei lehetnek életüknek, erőfeszítéseiknek, sikereiknek. megismerhetik nyelvüket, szokásaikat, országuk nemzeti kultúráját és természeti szépségeit.

- meggyőződésem, hogy azok a tapasztalatok, amelyeket a magyar fiatalok szereznek az ndk fiataljainak, dolgozóinak politikai és szakmai helytállásáról, tovább erősítik népeink barátságát és hozzájárulnak a fiatalok politikai öntudatának fejlődéséhez. emellett nem szakadnak el a hazai környezettől sem, hiszen leveleznek hozzátartozóikkal és barátaikkal, megkapják a hazai újságokat. évenként itthon tölthetik szabadságukat, a hazautazásra időt és utiköltségtérítést kapnak, - fejezte be nyilatkozatát nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes. /mti/

16.55/ju

se
17.52

-42-

bb 61. szlovén képzőművészek kiállítása szombathelyen

vid-fm/tné szb kf

1967. november 15.

18 szlovén festő-, és két szobrászművész 33 alkotása érkezett szombathelyre, a vas megyei és szlovéniai képzőművészek november 25-én nyíló közös kiállítására. a tárlat előzménye a juliusban muraszombaton megrendezett „pannon táj-pannon ember”, című nemzetközi kiállítás, amelyen szlovén, horvát, osztrák és magyar - vasi, zalai, veszprémi - festő- és szobrászművészek alkotásai szerepeltek. /mti/

bb 63. Legyőzték a tavalyi bajnokot - megtartották a posta hagyományos levélirányító versenyének döntőjét

t kf/kf szb 1e

1967. november 15.

szerdán a budapesti postaigazgatóság váci utcai művelődési termében, - amelyet erre az alkalomra egyetlen nagy postahivatallá alakítottak át - megtartották a posta hagyományos országos levélszétosztó és irányító versenyének döntőjét, a karácsonyi csúcsgorgalom zavartalan lebonyolításának szokásos előkészítője, mintegy edzése az országos verseny, amelynek selejtezőin háromszázötvenen vettek részt. közülük a legjobb 77 versenyző három számban mérte össze tudását, ügyességét az ország leggyorsabb, legpontosabb levélirányítója címért.

az első számban, az összetett szétosztási és irányítási versenyben 17-en álltak rajthoz, s hosszú percekig rakosgatták huszonhat felé az ország mintegy 3 000 helységébe címzett leveleket. a feladattal a tavalyi bajnok, béres károly, a budapest 72. számú postahivatal dolgozója végzett ugyan a legrovidebb idő alatt, de mert 5 hibát is vétett - 5 levelet irányított téves helyre - két és fél perccel megtoldották idejét. így „kikapott”, a tavalyi bajnok, s az első helyre máder lászló, ugyancsak a budapesti 72-es postahivatal dolgozója került, aki mindössze két hibával, 32,57 perc alatt végzett a halomnyi levélköteggel.

a szétosztó verseny győztese mádis tamás, a budapest 72. számú postahivatal dolgozója lett, míg az országos tájékoztatósi, helymeghatározási versenyszámot jeny jeny, a budapest 78. számú postahivatal dolgozója nyerte. a leggyorsabban, s legpontosabban dolgozó versenyzők pénzjutalmat kaptak. /mti/

16.50/lm

fr 17.52

- 43 -

bb 59. keresik a balatoni gardát

a vid szf/sk-ju ká cz

1967. november 15.

a balatonon megkezdődött az év legnagyobb halászeseménye, a gardázás. valamikor „látott halnak”, nevezték a gardát, mert a tihanyi „kut”, környékén olyan tömegben verődött össze, hogy a megfigyelők a tihanyi hegyről nyomon kísérhették az egyes „felhők”, vonulását.

a garda halászat az utóbbi tíz évben megváltozott, egy évtized alatt csupán egyszer, tavalyelőtt vonult be a garda a tihanyi „kutba”, az idén a hosszúra nyúlt ősz késlelteti a garda vonulást is. a megfigyelések szerint a nagy rajok meg mindig elkerülik a tihanyi szoros vizeit. a halászok természetesen nem várhatnak a bizonytalan zsákmányra, ezért a legvalószínűbb vanulási helyeken vetik ki hálójukat. az öt halászbri-gád ezekben a napokban mintegy hat kilométernyi hálóval „szűri”, a balaton vizét. /mti/

--

bb 62. elutazott hazánkból a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front művészegyüttese

vid fm/sk-ju ká cz

1967. november 15.

szerdán a debreceni pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front - hazánkban nagy sikerrel vendégszerepelt - művészegyüttesét. a búcsúztatáson megjelent demter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének al-elnöke, ördög lászló, a debreceni városi tanács vb elnökhelyettese, bartha árpádné, a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsának vezető titkára, ónosi lászló, a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottságának titkára.

ott volt dinh ba thi, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőjének vezetője, phung manh cung, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideglenes ügyvivője csö guk njan, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének kulturális-attaséja.

/folyt. köv./
17.07/s

- 44 -

de 18. f

bb 62. / elutazott hazánkból.... 1. folyt. /-ju

az együttes vezetőinek és tagjainak demeter sándor, bartha árpádné és ónosi lászló mondott köszönetet a magyarországi bátogatásért, majd nguyen xuan hong, az együttes vezetője köszönte meg a baráti vendéglátást.

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front 60 tagú ének-, zene- és táncegyüttese hazánkból - vendégszereplő körútjának következő állomására - a koreai népi demokratikus köztársaságba utazott. /mti/

--

bb 64. sírköavatás

k tf/j-ju sr cz

1967. november 15.

bokros-birman dezső kossuth -díjas érdemes szobrászművészek a farkasréti temetőben levő nyughelyén sírkövet avatnak vasárnap 12 órakor. /mti/

--

bb 65. gáspár sándor, a szot főtitkára fogadta

hné-ju sr cz

1967. november 15.

sami mansour al shadayde-t, a sziriai dolgozók szakszervezeti szövetségének elnökét, a szívéllyes, baráti hangú megbeszélésen tájékoztatták egymást a két szervezetet érdeklő kérdésekről és megállapodtak a kapcsolatok további szélesítésében. / mti/

--

17.30/ju

de 18. f

-45-

bb 66. négy dunántúli megye gépjavító állomásainak közös termékbemutatója villányban

a vid szf/ksk-lm ká

1967. november 15.

négy dunántúli megye - baranya, fejér, somogy és tolna-gépjavító állomásai közös termékbemutatót rendeztek villányban. a bemutatót szerdán a kiállító megyék szakembereinek jelentésében Lukács Antal, a gépjavító állomások baranya megyei igazgatójának vezetője nyitotta meg. az új gazdasági mechanizmus szellemében fogant kiállításnak az a célja, hogy megismertesse a termelészövetkezetekkel mindazokat a gyártmányokat, valamint műszaki szolgáltatásokat, amelyekkel a gépjavító állomások segíteni képesek a mezőgazdaságot.

a kiállításon körülbelül 1000 tárgyat - felújított gépeket, új gyártmányokat, a mezőgazdaság és a lakosság számára készített különféle eszközöket - mutatnak be. a termelészövetkezetek vezetői a helyszínen üzletet is köthetnek a gépjavító állomások képviselőivel, egyes darabokat azonnal meg lehet vásárolni és el lehet vinni.

a kiállított gépeket szakemberekből álló zsűri bírálta el. a legjobb kiállító és a legjobb fődarab-javító díját a villányi gépjavító állomás, a legjobb kisgép-és alkatrészgyártó díját pedig a mágocsi gépjavító állomás kapta./mti/

--

bb 68. hitvallás grafikákkal

t tf/j-lm sr

1967. november 15.

- így jellemezte kiállítását Zala Tibor grafikusművész, a budapesti képzőművészeti gimnázium igazgatója, akinek legújabb alkotásaiból szerdán este nyitottak tárlatot a Bajcsy Zsilinszky uti Dürer-teremben. a bemutatón a közönség elé olyan grafikai gyűjtemény került, amelynek több tucat lapja az amerikaiak vietnami háborúja elleni tiltakozás jegyében, a humanum szellemében fogant. - ki-ki a maga módján, a művész alkotásainak témaválasztásában és a kompozíciót megformáló tollal, ecsettel, vésővel adhat, kell, hogy adjon tanubizonyítást az embertelenség elleni tiltakozásának, - mondta a művész, akinek munkáit három hétig tekinthetik meg a kiállítás-látogatók./mti/

--

17.25/lm

-46-

le
18.2

bb 67. százmillió forintos rekonstrukció kezdődött a répcelaki szénsavgyárban - megkétszerezik az üzem termelését

a vid-szf/tné-lm ká

1967. november 15.

európa egyetlen természetes széndioxidot feldolgozó üzemében, a répcelaki szénsavgyárban százmillió forintos rekonstrukció kezdődött. befejeztével kétszeresére emelkedik majd az üzem termelése.

a gyár a rendkívül gazdag és nemrégiben új lelőhelyekkel bővült nyugat-magyarországi széndioxid mezők készletét dolgozza fel cseppfolyós széndioxiddá, szárazjéggé és autószipon patronná. szinte minden iparág és a mezőgazdaság használja az üzem termékét.

a rekonstrukció első fázisaként új hűtési technológiára térnek át, amely az eddiginél lényegesen gazdaságosabb. ezután a tisztítószor kapacitásának növelésére kerül sor. ez rendkívül fontos művelet, ugyanis a kutakból kitermelt természetes széndioxidot meg kell tisztítani a különböző szennyező anyagoktól. nemzetközi norma írja elő a tisztasági fokot, s ettől függ a termékek élvezetősége, eladhatósága. végül a csomagolástechnikát tökéletesítik. jövőre a vásárlók papírdoboz helyett műanyagfóliába csomagolva vásárolhatják a patronát./mti/

--

bb 69. a magyarországi református egyház

tm-lm sr

1967. november 15.

zsinata szerdán ünnepélyes ülésen egyhangulag elfogadta az egyház új alkotmányát. az ünnepélyes zsinati ülésen megjelent és felszólalt Prantner József, az állami egyházügyi hivatal elnöke./mti/

--

bb 70. tudományos ülészek a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskolán

vid fm/sk-lm -cz

1967. november 15.

szerdán tudományos ülészeket rendeztek a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskolán. tanárok és kutatók tartottak előadásokat a mezőgazdaság, illetve a mezőgazdasági oktatás aktuális kérdéseiről. a főiskola szoros kapcsolatot tart a megye közös gazdaságaival, és tudományos kutatásainak eredményeit a termelészövetkezetekben hasznosítják. a mezőgazdasági üzemekkel fennálló szoros kapcsolat tükröződött a tudományos előadásokból is, amelyeken többek között a termelészövetkezetek társadalmi munkamegosztásáról, a megye falusi lakosságának strukturális változásáról esett szó./mti/

--

17.43/szb

-47-

le 18.2

bb 71. tudományos ülészek karcagon a korszerű agrotechnikáról

b vid fm/sk-ju cz

1967. november 15.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére szerdán kétnapos tudományos ülészek kezdődött karcagon, a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézetben. az ülészek napirendjén a korszerű, nagyüzemi talajművelés, az agrotechnikai kérdések elemzése szerepel. a tudományos intézet, a megyei tanács és a termelőszövetkezetek nagykunsági területi szövetsége által meghívott mintegy száz kutató, elméleti és gyakorlati szakember meghallgatta dr. tóth mihály kandidátusnak, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium főosztályvezetőjének megnyitó előadását, majd négy beszámoló hangzott el a talajművelés, az agrotechnikai tényezők szerepéről a termelésben.

az ülészek résztvevői többek között megállapították, hogy a kukorica az ország vetésterületének 28-30 százalékát, kémiai-ló kataszteri holdat foglal el. e fontos takarmánynövény termésátlaga országosan jelentős növekedést mutat. az 1961. évi 11,8 mázsás holdankénti termékkel szemben 1966-ban már 18, 1 mázsás szemestermést értünk el országos viszonylatban. a növekedés elsősorban a hibridvetőmag szélesebbkörű alkalmazásának köszönhető. a lehetőségek azonban még nagyobbak, mert a jelenlegi fajták potenciális termőképessége 40 mázsa felett van holdanként. a terméseredmények további növelésének fontos feltétele az agrotechnikai eljárások fejlesztése. a nagykunsági kísérleti intézet szolnok megyéhez tartozó területén 1958 óta vizsgálják a kukoricatermesztés agrotechnikai szerepét. a mezőszégi talajon a 40 centiméteres szántás, a réti talajon a 60 centiméteres mély al-talajlazítás bizonyult a legjobbnak, amelyet négyévenként végeztek. a közbeeső években a 22-25 centiméteres őszli szántás is kielégítő volt. a növény-sorrend meghatározásánál a kukorica-buza kétévenkénti vetésváltása bizonyult előnyösebbnek. az öntözés nélküli termesztés esetén a 20.000 körüli holdankénti termésként találtak a legjobbnak a mezőszégi és a réti talajokon egyaránt. a talajművelés mellett azonban fontos szerepe van a tápanyag-utánpótlásnak és a helyes növényápolásnak. a kísérletek alapján a kapálás elhagyásával nem csökkent a terméseredmény, a vegyszeres gyomirtás termésvesztés nélkül pótolta a kapálást.

az ülészek első napján nyolc felszólalás hangzott el, s elmondta tapasztalatait toni ali husszein arab kukoricanevelő szakember is, aki jelenleg martonvásáron tevékenykedik. az ülészek második napján a talajművelés további kérdéseit vitatják meg. /mti/

17.50/szb

-.-
-48-

de
18 30 L

bb 72. a fővárosi autóbuszüzem közleménye

tr-lm ie

1967. november 15.

november 17-én üzemkedettől a 15. kerületben a bercsenyi miklós utcában, a dembinszky utcában és a mezőhegyes utcában a 24-es és a 70-es autóbuszjáratok ismét eredeti utvonalaikon közlekednek. a 2. kerület, szilágyi erzsébet fasorban folyó csatornázási munkálatok miatt a 22-es, 56-os, 156-os járatok november 20-án üzemkedettől ideiglenesen budakeszi, illetve hűvösvölgy irányában a pasaréti úton és a volkmann utcán át közlekednek. a kocsik az 5-ös járat utvonalaán, a pasaréti úton csak a vasas sporttelepnél állnak meg.

a 2. kerületi széher uti kórház látogatóinak jobb közlekedéséért november 19-től, kórházlátogatási napokon /szerda, péntek, vasárnap/ délután pasaréti tér, kelemen lászló utca, vöröshadereg utja, szajkó ut, széher ut, budenz utca, vöröshadereg utja, kelemen lászló utca, pasaréti tér körfogalomban 29-y jelzéssel autóbuszjárat indul.

x x x

november 20-tól 25-y jelzéssel a kacsóh pongrác uti lakótelepre új autóbuszjárat indul. utvonala: mexikói ut /máv sorompó végállomás/, kacsóh pongrác ut, rákospatak utca, ungvár utca, kacsóh pongrác ut, amerikai ut, erzsébet királyné ut, mexikói ut, körforgalomban./mti/

-.-

bb 74. újabb intézkedés a fogyasztók védelmében - a belkereskedelmi miniszter rendelete a kereskedelmi dolgozók munkaviszonyával kapcsolatos kérdésekről

i kf/gg-lm ie

1967. november 15.

a magyar közlöny szerdai számában megjelent a belkereskedelmi miniszter rendelete a kereskedelmi dolgozók munkaviszonyával összefüggő kérdések szabályozásáról.

a rendelet egyebek között kimondja, hogy meg kell szüntetni azoknak a munkaviszonyát, akiket jogerős bírói ítélettel a kereskedelmi, vendéglátóipari foglalkozástól eltiltottak, vagy az állami kereskedelmi felügyelőség, illetve a szabálysértési hatóság két éven belül három ízben jogerősen megbírságotl.

/folyt.köv./
17.45/lm

- 49 -

de

bb 74. /ujabb intézkedés .... 1. folyt./Lm

nem alkalmazhatók a társadalmi tulajdont, vagy a fogyasztókat ismételten megkárosító olyan munkakörben, ahol ilyen cselekmény elkövetésére lehetőség van: azok, akiket jogerős bírői ítélettel kereskedelmi, vagy vendéglátóipari foglalkozástól eltiltottak, addig az időpontig, amelyet az ítélet megjelöl; azok, akiket ilyen cselekmény miatt fegyelmi határozattal elbocsátottak, áthelyeztek, a fegyelmi büntetés leteltéig, s azok, akiket az ákf, vagy a szabálysértési hatóság két éven belül 3 ízben megbírságot, a fegyelmi büntetés hatályának letelte után - illetve az ákf és a szabálysértési hatóság bírságolását követő két év után - is csak az illetékes felügyeleti szerv vezetőjének engedélyével foglalkoztathatók az érintett dolgozók a belkereskedelmi olyan területén, ahol a fogyasztókat károsító tevékenységre lehetőség van.

a rendelkezés egyenes folytatása azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a fogyasztók és a társadalmi tulajdon védelmében az utóbbi időben hoztak. ezzel kapcsolatban a belkereskedelmi minisztériumban az mti munkatársának elmondották, hogy a rendelet az egész kereskedelmi ágazatra, tehát az állami, a szövetkezeti és a magán-kereskedelemre egyaránt vonatkozik. így a jövőben nem lesz lehetőség arra a káros gyakorlatra, hogy akit fegyelmi uton eltávolítottak például az állami kereskedelemről, azokat foglalkoztassák a szövetkezeti kereskedelemben és viszont.

a rendelkezés megakadályozza, hogy a fogyasztókkal újra közvetlenül kapcsolatba kerüljenek olyanok, akik nemtörődomségből, vagy különösen egyéni haszonszerzés céljából a vásárlókat, vagy a társadalmi tulajdont ismételten megkárosították, súlycsökkentést, árdragítást követtek el, becsapták a fogyasztókat a számláknál és a mérésnél. az intézkedés a kereskedelmi dolgozók becsületes tömegeinek érdekeit is szolgálja, akik szakmai és hivatásszeretettel - a fogyasztói igények és érdekek messzemenő figyelembe vételével - dolgoznak.

a szot elnöksége, valamint a kpvd sz kongresszusa a közelmúltban a leghatározottabban elítélte a fogyasztók bármilyen formájú megkárosítását, és a szigorú felelősségrevonást a belkereskedelmi szakma megbecsülése, a becsületes kereskedelmi dolgozók védelme érdekében is követelte. a belkereskedelmi miniszter most megjelent rendelete a felelősségrevonáson túl a lehetőségét is megakadályozza annak, hogy azok, akik több ízben visszaélést követtek el, olyan kereskedelmi munkakörben dolgozzanak, ahol káros tevékenységükre újból mód nyílna./mti/

18.--/szb

-50-

19.05

bb 73. elkészült fejer megye jövő évi fejlesztési terve
vid-fm/tné-ju cz 1967. november 15.

fejer megye jövő évi fejlesztési tervét vitatták meg szerdai együttes ülésükön a megyei pártbizottság és a megyei tanács végrehajtó bizottságai. a tanácskozáson részt vett herczeg károly, a megyei pártbizottság első titkára, dr. tapolczai jeno, a megyei tanács vb. elnöke, valamint dr. lakatos imre, a minisztertanács tanácsszervek osztályának munkatársa.

a megye 1968. évi fejlesztési tervét az új gazdasági mechanizmus, valamint a nagyobb tanácsai önállóság szellemében, a párt- és tanácsai határozatok, valamint a jelölőgyűléseken elhangzott javaslatok alapján állították össze. a terv fokozott mértékben támaszkodik a helyi erőforrásokra, s a megye fejlesztésének komplex jellegét, az aránytalanságok felszámolását tartja szem előtt.

jelentős kommunális/aj/ beruházásokkal gyarapodik jövőre a megye. székesfehérvár napi kétezer köbméterrel több vízhez jut a csóri kutak átépítésével. folytatják a szennyvízgyűjtő főcsatorna és tisztítómű építését. agárdon befejezik az üdülőttelep csatornázásának első ütemét, mórton és sárbogárdon pedig megkezdik a szennyvíz-gyűjtőcsatorna és a tisztítótelep építését. huszonnégy millió forintot költenek az utak korszerűsítésére.

tovább fejlődik a középiskolai hálózat. pusztaszabolcsra új középiskola, velencén szakközépiskola épül, székesfehérvárról egészségügyi szakközépiskola, csókakón, sárosdon általános iskola építését kezdik meg.

nagyvenyimen, sárszentágotán és velencén orvosi rendelő létesül. tovább javul a szolgáltató tevékenység, s fejlődik a kereskedelmi hálózat. a területi elhatárolások megszüntetésével harminc termelőszövetkezet és állami gazdaság épít elárúsító helyet.

a megye jövő évi fejlesztési tervjavaslatát kisebb módosításokkal elfogadta a két végrehajtó bizottság. /mti/

18.05/ju

-51-

19.05

bb 75. kapcsolatok ötven külföldi egyetemmel és főiskolával - meghirdették az „50 éves a párt ifjúsági szervezete”, pályázatot - a kisz budapesti bizottságának sajtótájékoztatója

t di/gk-ju cz

1967. november 15.

pályázat a kommunista ifjúsági mozgalom megszületésének 50. évfordulójára, felhívás a szakmai folyóiratokba előfizető egyetemisták és főiskolások számára a gyarapítására, beszámoló a felsőoktatási intézmények kisz-szervezeteinek nemzetközi kapcsolatairól, - erről szólt a kisz budapesti bizottságának szerdai sajtótájékoztatója, amelynek főcse Lajos, a bizottság titkára volt az előadója, elmondta, hogy jövőre lesz 50 éves a párt ifjúsági szervezete, s ebből az alkalomból pályázatot hirdetnek az ifjúkommunisták félévszázados hősi harcának, a haladó magyar ifjúsági és diákmozgalmak egyetemi és főiskolai emlékeinek, dokumentumainak, hagyományainak felkutatására, összegyűjtésére, illetve feldolgozására.

a fiatalok két kategóriában, tanulmányokkal, illetve dokumentumgyűjtemények összeállításával vetélkedhetnek a díjakért, részben vagy teljes egészében felgölgözhathetik egy-egy felsőoktatási intézmény, kollégium kommunista ifjúsági, illetve diákmozgalomnak félévszázados történetét, kulturális vagy sportéletét, ezenkívül korabeli fényképek, fotokópiák, jelvények, meghívók, röplapok, rektori jelentések, magnószalagon megörökített visszaemlékezések és más dokumentumok mozaikjából állítják össze a felszabadulás előtti és utáni időszak hiteles képét, a pályázaton - egyéni vagy kollektív munkákkal - valamennyi fővárosi felsőoktatási intézmény hallgatója és oktatója is részt vehet, a tanulmányokat 1968. szeptember 15-ig a kisz budapesti bizottsághoz, a dokumentációs anyagokat pedig az egyetemek, illetve főiskolák kisz-bizottsághoz kell benyújtani, a pályázat eredményét tudományos diákköri konferencián értékelik, s ezzel egyidejűleg kiállításban is bemutatják a legjobb gyűjteményeket, a két kategória első helyezetteit 2000-2000, a második, illetve a harmadik helyezetteket pedig 1000 és 800 forintos díjjal jutalmazzák.

főcse Lajos azt is bejelentette: felhívták a budapesti felsőoktatási intézmények kisz-szervezeteit és hallgatóit, hogy toborozzanak újabb előfizetőket a különböző szakmai folyóiratokra, korunk tudományos, technikai fejlődése megköveteli, hogy az ifjú szakember-nemzedék már tanulmányai alatt is megismerkedjék a hazai és külföldi kutatások legújabb eredményeivel, vívmányaival, azt szeretnék, ha az egyetemek és főiskolák egymással versenyezve gyarapítanák az előfizetők taborát, az akció mérlegét 1968. március 31-én vonják meg, s a legjobb eredményt elérő kisz-szervezeteket oklevéllel tüntetik ki és tárgyjutalmakkal ajándékozzák meg.

/ folyt. köv./
18.15/ju

-52-

19.2

bb 75. / kapcsolatok ötven.... 1. folyt. /-ju

végül azt is elmondták a tájékoztatón, hogy budapesten az egyetemi és főiskolai kisz-szervezetek nemzetközi kapcsolatait bemutató kiállítással emlékeznek meg a nemzetközi diáknapról, a tárlaton, amely csütörtökön a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen nyílik meg, az együttműködés eddigi eredményei között beszámolnak arról, hogy a főváros felsőoktatási intézményei több mint husz ország ötven egyetemével, illetve főiskolájával tartanak kapcsolatot, s a kétoldalu megállapodások alapján, valamint egyéni utlevéllel évente nyolcezer fiatal utazik külföldre. /mti/

--

bb 76. hazaérkeztek a szovjetunióban járt uttorok és ifjúkommunisták

k di/gk-ju cz

1967. november 15.

hazaérkezett a szovjetunióból a kisz központi bizottságának barátság-vonata, amelynek utasai a magyar ifjúkommunisták több mint 700 ezres taborának képviselőjében moszkvában, Leningrádban, Volgográdban ünnepelték meg a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját, a fiatalokat nádasdi józsef és ribánszki róbert, a kisz központi bizottságának titkárai fogadták a pályaudvaron.

ugyancsak befutott budapestre az uttor forradalmi expressz, amellyel a vörös zászló hőseinek útján mozgalomban a legjobb eredményt elért pajtások és uttorvezetők járták meg a szovjetuniót, a 300 tagú csoportot az uttoroszövetség vezetői és a budapesti kék- és vörösnyakkendősök küldöttei köszöntötték az állomáson. /mti/

--

18.20/Lm

- 53 -

19.2

bb 77. theodorakis és társai meghurcolásával a demokráciát és a szabadságot fogják perbe - tiltakozás a görög monarchofasiszta diktatura újabb intézkedései ellen

i di/gk-lm la

1967. november 15.

a hazafias népfront országos tanácsának titkársága, az országos béketanács elnöksége és az országos béketanács tudományos bizottsága szerdán táviratban tiltakozott a görög igazságügyminiszternél mikisz theodorakis, a világhírű zeneszerző és társai perbefogása ellen.

- magyar földön is őszinte megdöbbenést, mély megbotránkoztatást váltott ki a hír, hogy katonai bíróság elé állítják mikisz theodorakisz, iliasz iliut, kosztisz philinisz és azokat a hazafiakat, akiket az emberiség legszentebb eszméinek, célcéljainak szolgálatáért zártak börtönbe. vádat emelnek ellenük és csendőrszuronyok árnyékában kívánnak itélkezni fölöttük, mert politikai meggyőződésükkel, tetteikkel azt a görögországot képviselik, amely az értelem és a felvilágosodás hazája volt, s a tudomány, a kultúra, a művészetek megannyi nagyszerű alkotásával ajándékozta meg a világot.

- a törvénytelen eszközökkel hatalomra jutott rendszer urai, akik csak a világ legreakciósabb erőinek és kormányainak támogatásával tarthatják fenn diktatúrájukat, lábbal tiporják nemzetük legnemesebb hagyományait. theodorakis és társai meghurcolásával, katonai bíróság elé állításával a demokráciát és a szabadságot fogják perbe. bármi legyen is a véstörvénytörvényes ítélete, a népek szemében a vádlók ülnek majd a vádlottak padján, s az elnyomók az igazi bűnösök - hangsúlyozza egyebek között a hazafias népfront országos tanácsa titkárságának távirata.

az országos béketanács elnöksége rámutatott:

- a magyar városok és falvak lakói ezekben a napokban is gyűlések és más megmozdulások egész során foglalkoznak a legutóbbi görögországi eseményekkel. nevükben szólunk, amikor ki- mondjuk: nem betűgy az, a mi napjainkban görögországban történik. a jelenlegi görög kormány intézkedései és szándékai európa békéjét, biztonságát is veszélyeztetik.

/folyt.köv./
18.30/Lm

1925

- 54 -

bb 77. /theodorakis ... 1. folyt./-lm

- hiszünk, nem is lehetnek olyan erők, amelyek elfogadhatóvá tartják a jog, a törvényesség durva megsértését, a hazafiak meghurcolását. mikisz theodorakis és társai igazságos ügyet képviselnek, s tőnő helytállással kiérdemelték tiszteltetésünk, nagyrabecsülésünket. az igazi görögországot jelképezik ők, amelyet nem lehet gúzsba kötni, büntetlenül megalázni. melléjük állunk, közösséget vállalunk velük, s egész népünk nevében követeljük, hogy a bíróság ne állítsa meg a törvényt, legyen ismét a görögország hazája szabadság, theodorakisnak, társainak, az országos béketanács elnökségének, a hazafinak!

az országos béketanács tudományos bizottságának állásfoglalása hangsúlyozta:

- európa a vele együtt az egész világ felbecsülhetetlen értékeit veszíti a görög diktatúrának, az ókori athén volt a művészetek hazája, s itt fogalmazták meg a demokrácia eszméjét. gonosz módon fájdalmas számunkra a görög múlt és jelen hatalmas ellenmondása, az elnyomás, a terror árnyékában elsorvad a tudomány, elsorvadnak a művészetek, szegényesedik az élet, hivatásunk szellemében csökkenünk tené, amikor állást foglalunk az elnyomás, a gondolkodás szabadsága mellett és követeljük, hogy személynél meg a terrorperakra vonatkozó döntéseket.

- az igaz ügyért harcolókat nem lehet megfélemlíteni, s bizonyosak vagyunk benne, hogy a katonai bíróságok minden ítélete egy-egy vereség lesz a jelenlegi görög kormány számára. követeljük, hogy bocsássák szabadon a bebörtönzött hazafiakat, tartsák tiszteltetésben a demokratikus szabadságjogokat, a görög nép akaratát /ati/

bb 78. a közönséges áruszállításokról: tárgyalás intermetall

i sl/inat 25 /... 1967. november 15.

- budapestten szerdán megkezdődött az intermetall vaskohászati szakszervezetekhez tartozó országos szakszervezetek tanácskozásának közönséges áruszállításokról, az értekezleten résztvevők a szakszervezetek, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió külkereskedelmi és termelő vállalatainak megbeszélésén a tárgyalásokon azt vitatják meg, hogy a jövő év első felében mely országok milyen vaskohászati termékekkel lesz felkészültek, vagy hiánya, tehát mielőtt mennyit tudnak egymásnak szállítani.

/folyt.köv./
19.10/Lm

bb 78. /a kölcsönös ... 1. folyt./-Lm

a mostani megbeszéléseken mintegy háromszor annyian vesznek részt, mint például két évvel ezelőtt, ami annak a jele, hogy a növekvő vállalati önállóság következtében az érdekelt vállalatok több részletkérdésben kívánnak tájékozódni és az eddiginél is nagyobb üzleteket akarnak kötni egymással, különösen nagy az érdeklődés az úgynevezett kohászati másodtermékek, például a csavarok, szegecsek és huzalárúk iránt, de előreláthatólag nagy tételekben cserélnek majd hengereltárukat is./mti/

bb 79. a vízrendezési kormányhatározat végrehajtásáról tárgyal a országos vizsgálódási bizottság

k st-hné- Lm ie

1967. november 15.

az országos vizsgálódási bizottság szerdai ülésén megtárgyalta és elfogadta a vízrendezésről kiadott kormányhatározat végrehajtására vonatkozó intézkedések tervezetét. a kormányhatározat alapján kidolgozott tervek szerint lényeges javulás érhető el a vízrendezés helyzetében. a vízrendezési munkák egy-egy térségen belül komplex módon, összehangoltan, az eszközök tervszerű területi koncentrációjával valósulnak meg, növekszik az üzemek és vizsgálódási társulatok anyagi támogatásának lehetősége.

a bizottság megtárgyalta a városi csatornázáshoz szükséges csőgyártás kérdéseit, továbbá az országos vizsgálódási keretterv továbbfejlesztésére vonatkozó előterjesztést./mti/

bb 80. csehszlovák üvegművészeti és bizsukiállítás budapesten

t fe/gk-Lm La

1967. november 15.

nagyszámú érdeklődő jelentésében szerdán csehszlovák üvegművészeti és bizsukiállítás nyílt a csehszlovák klub rózsaférenc utcai helyiségében. a cseh üveg - a verrière de bohème - a világ művészeti üvegtermésében már évszázadokkal ezelőtt kivívta a nemzetközi elismerést. legutóbb a montrealban megrendezett világtalálkozón aratott nagy sikert. a világtalálkozón bemutatott anyag egy részét - villogatottan szép, művészi kivitelű alkotásokat - mutatja be a budapesti kiállítás, amelyet szabó ernsőbet, munkácsy-díjas iparművész nyitott meg. a vitrinekben látható modern formájú, lakást díszítő üvegtárgyak - vázák, figurák, készletek - és mellettük a világhírű cseh bizsuk, a divat-ékszerek élvezetes látványt nyújtanak a látogatóknak.

az ünnepélyes megnyitó után prágai manökenek divatékszerbemutatóval kedveskedtek a vendégeknek./mti/

19.20/ju

-56-

bb 81. kádár jános beszéde

bc/gk-ju sr cz

1967. november 15.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kádár elvtársnak a magyar internacionalisták kitüntetése alkalmából elmondott beszédét. keretet később adunk.

x x x

kedves tyitov elvtárs! kedves elvtársak!

néhány napja, hogy a szovjet nép moszkvában, az egész hatalmas szovjetunióban megünnepelte a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját. a világ haladó emberei a szovjet néppel együtt ünnepezték e nagy évfordulót. a magyar nép, amely büszkén és öntudatosan lépett az uttörők nyomába, s október utjának követve a szocialista társadalmat építi, szívből, öntudatosan, a szovjet néppel együtt ülte meg e nagy ünnepet, közös ünnepünket. mi ezen a nagy napon moszkvában, s itt magyarországon őszintén és szívből virágzást kívántunk a szovjetunióknak, s új sikereket, békét és boldogságot a nagy szovjet népeknek.

népünk egy uton jár, és az idő haladtával mind erősebb, mélyebb és sokoldalubb, eltérhetetlen testvéri barátságot épített ki és ápol a nagy szovjet néppel. az ünnepi évfordulón is azt mondjuk, amit a hétköznapokon is mondunk: törekvésünk, óhajunk és kívánságunk, hogy éljen örökké a magyar és szovjet nép testvéri barátsága, együttműködése.

kedves elvtársak!

a nagy októberi szocialista forradalom győzelméről csak úgy emlékezhetünk méltóképpen, ha emlékezünk mindazokra, akik felkeltek a zsarnoki világ ellen, áttörték, szétszakították az imperializmus láncát, győzelemre vitték a szocialista forradalmat és megalapították a világ első munkás-paraszt államát, a szovjetuniót. tisztelet, megbecsülés és hála illeti ezért az orosz proletáriumnak azokat az öntudatos, önfeláldozó fiait, akik ötven esztendővel ezelőtt kezükbe vették a zászlót, a kardot, s megvívták a nagy csatát.

/ folyt. köv./

19.25/ju

-57-

ju

bb 81. /Kádár János ... 1. folyt./-Lm

nekünk magyaroknak, s nyilván más népek fiainak is végtelenül jólesett hallani moszkvában az ünnepi ülésen, ahogyan a Szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága, a Szovjetunió legfelső tanácsa és kormánya megemlékezett azokról az internacionalistákról, akik az orosz proletariátussal, a Szovjetunió népeinek élharcosaival együtt küzdöttek a szocialista forradalom győzelméért. bizonyára senki sem fogja félreérteni, sem üres dicsékvésnek tekinteni, - mert számunkra nagyon nagy dolog, - hogy mi úgy tekintjük: a magyar munkásosztály internacionalizmusának megbecsülése, hogy a Szovjet forradalomért küzdő külföldiek között megemlékeztek a magyar internacionalistákról. végtelenül jólesik, nekünk, hogy a külföldi internacionalistáknak adományozott Szovjet kitüntetések több mint egynemzedék magyar internacionalisták kapták.

- mi sokszor említjük, hogy a magyar munkásosztály és a magyar nép büszke arra, hogy a Szovjet példa nyomán először Magyarországon volt tanácsköztársaság. büszkék vagyunk arra is, hogy a nagy oroszországban ötven évvel ezelőtt a Szovjethatalomért harcolók között viszonylag nagyszámu magyar harcos volt. mi magyarok - ahogy nyilván más népek is - természetesen rendelkezünk bizonyos nemzeti öntudattal, de az is biztos, hogy a magyar internacionalisták nagy száma tudományos világnézetünk fényénél is azt mutatja, hogy az egykori cári oroszország elnyomott népeinek és az elnyomott magyar népnek a sorsa, a vágya ugyanaz volt. ezért találkoztunk, s összefonntunk a szocialista forradalom eszméiben, a marxizmus-Leninizmusban.

örülök, s a vezető testületeinket itt képviselő elvtársak mindegyike örül és meghatottságot érez, hogy ma este itt lehet az alkalmat megragadva szeretném én is hivatalosan és megegyezően kifejezni őszinte köszönetünket a Szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának, a Szovjetunió legfelső tanácsának és kormányának azért a nagy megbecsülésért, amit e kitüntetések jelentenek, s amiről azt mondhatjuk, arra érdemes emberek kapták, de mi úgy tekintjük, hogy ez munkásosztályunk, népünk és barátságunk megbecsülése és értékelése is. köszönjük, s hálát is adunk.

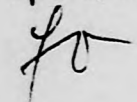
kedves Münnich elvtárs, kedves kitüntetett veterán elvtársak!

mi későbbi nemzedékeket képviselünk. szeretném megmondani, hogy önök a döntő időben és a döntő helyen ott voltak és kiálltak az igaz ügyért, ahogy az méltó kommunistákhoz, a munkásosztály, a dolgozó nép, a magyar nép becsületes fiaikhoz.

/folyt.köv./

19.42/szb

-58-

bb 81. /Kádár János .... 2. folyt. /-ju

ezt mi nagyon értékeljük. önök ötven esztendővel ezelőtt nem az elismerésért tettek, amit tettek, de bizonyára sokat jelent önöknek, hogy a Szovjet nép is emlékezik rá, s a magyar kommunisták, az öntudatos emberek mai és ifjabb nemzedéke is tudatában van annak, mit tettek önök. mi azon az úton járunk, amelyet önök törtek, igyekszünk ugyanolyan tisztességgel és becsülettel járni rajta, ahogyan önök jártak.

engedjék meg, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya névében szívből, őszintén gratuláljak önöknek magas és megérdemelt kitüntetésükhöz. mindnyájan - magam is - azt kívánjuk: legyenek sokáig közöttünk, mert nagy és jó érzés lehet önök számára tudni, hogy mi van ma a világon. ez adja meg a legfontosabbat, azt, hogy nem hiába harcoltak. mi igyekszünk a ma feladatait meggyőződségünk és lelkiismeretünk szerint becsülettel elvégezni, hogy önök lássák és mi elmondhassuk: nem hiába harcoltak.

emelem poharam a Szovjet népre, a magyar-Szovjet barátságra, a magyar népre, a kommunizmusra s az önök egészségére, kedves elvtársak! /mti/

..-

bb 82. Időjárásjelentés

hné-ju La

1967. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti november 15-én, szerdán este 19 órakor:

felhős idő

várható időjárás csütörtökön estig: felhős idő, többfelé, elsősorban a dunántúlon esővel, záporokkal. élénk, néhány helyen átmenetileg erős nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 10-15 fok között. /mti/

..-

19.45/Lm

- 59 -

bb 83. magyar internacionalisták kitüntetése a szovjetunió nagykövetségén

t bc/gk-ju la

1967. november 15.

bensőséges ünnepség színhelye volt szerdán délután a szovjetunió budapesti nagykövetsége: a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója alkalmából a szovjetunió legfelső tanácsa elnöksége által adományozott kormánykitüntetések adották f. j. tyitov nagykövet magyar internacionalistáknak.

az ünnepségen részt vett kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, péter jános külügyminiszter.

f. j. tyitov nagykövet a kitüntetések átnyújtásakor beszédet mondott:

- megtisztelő feladatomban - mondotta -, hogy a szovjetunió legfelső tanácsa elnökségének megbízásából kormánykitüntetések adtak át magyar állampolgárok nagy csoportjának, a forradalmi mozgalom veteránjainak, akik bátran harcoltak a nagy októberi szocialista forradalom győzelméért, a szovjethatalom megteremtéséért és védelméért oroszországban 1917-1922 között.

- mint ismeretes, a nagy október 50. évfordulója alkalmából a szocialista országokból 3363 személyt tüntettek ki szovjet érdemrenddel, érdeméremmel, s több mint egyharmaduk a magyar népköztársaság állampolgára. ezzel a szovjetunió legfelsőbb államhatalmi szerve a szovjet nép nevében elismerést és mély hálóját fejezte ki mindazoknak, akik az oroszországi munkásokkal és parasztokkal válllvetve harcolva tettek tanúbizonyságot a proletár internacionalizmusról, a dolgozók nemzetközi osztályszolidaritásáról. teljes joggal mondhatjuk - szögezte le a moszkvai jubileumi ülésen november 3-án mondott beszédében leonyid iljics brezsnyev elvtárs, - hogy október győzelme a dolgozók nemzetközi testvériségének, a proletár internacionalizmusnak is győzelme. örömmel állapíthatjuk meg, hogy az oroszországban harcolt internacionalisták első soraiban ott meneteltek a magyar nép legjobb fiai, köztük e bátor, önfeláldozó emberek. a szovjet nép sohasem felejt el hőstettüket, amely megvetette szilárd alapját az örök és megbonthatatlan, mélyen internacionalista szovjet-magyar barátságoknak.
/ folyt. köv. /

20.10/ju

-60-

fo

bb 83. / magyar internacionalisták ... 1. folyt. /-ju

- a magyar népköztársaság és a szovjetunió testvéri barátsága szakadatlanul fejlődik és erősödik az országainkban folyó kommunista és szocialista építés javára, a béke és a népek közötti barátság érdekében. e barátságot a célok azonossága, a megingathatatlan egység, a nézetek teljes egyezése jellemzi a jelenkor valamennyi fontos kérdésében. a kádár elvtárs vezette magyar párt- és kormánykölldöttség részvétele a nagy október 50. évfordulójaival kapcsolatos moszkvai ünnepségeken, újabb bizonyítéka volt a népeink, pártjaink és kormányaink közötti egyre erősödő és fejlődő barátságoknak. újból kifejezzük mély tiszteletünket a magyar nép, a magyar munkásosztály, a magyar szocialista munkáspárt iránt, amelyek fenn hordozzák a marxizmus-leninizmus, a szocialista internacionalizmus zászlaját.

f. j. tyitov nagykövet ezután felolvasta a szovjetunió legfelső tanácsa elnökségének rendeletét, amelynek értelmében szovjet érdemrenddel tüntetett ki magyar állampolgárokat, akik tevékenyen részt vettek a nagy októberi szocialista forradalomban, a polgárháborúban, a szovjethatalom megteremtéséért vívott harcban 1917-1922 között. lenin-renddel tüntette ki a legfelső tanács elnöksége garasin rudolfot, kiss lajost, lászló aladárt és münnich ferencet. mint tudják - folytatta a nagykövet - garasin rudolf, kiss lajos, lászló aladár elvtársak a lenin-rendet moszkvában vették át. hadd köszöntsem őket valamennyiünk nevében megegyszer a magas kitüntetés alkalmából. fokozott örömmel szolgál, hogy most átnyújthatom a lenin-rendet münnich ferenc elvtársnak, a kiváló forradalmárnak, a nemzetközi munkásmozgalom érdemeiben gazdag veteránjának, a szovjet nép nagy barátjának.

f. j. tyitov nagykövet ezután átnyújtotta a lenin-rendet dr. münnich ferencnek, majd a vörös zászló érdemrendet és a vörös csillag érdemrendet az egykori harcokban részt vett több magyar internacionalistának. / névsorukat bb 44. sz. kiadásunkon közöltük. e névsorból kérjük törölni a vörös zászló érdemrenddel kitüntetettek közül schiff lajos, a vörös csillag érdemrenddel kitüntetettek közül molnár nándor és sági ferenc nevét. /

/ folyt. köv. /

20.25/ju

-61-

fo

bb 83. / magyar internacionalisták... 2. folyt. /-ju

f. j. tyitov nagykövet a kitüntetések átnyújtása után jó egészséget, boldogságot, további sikereket és hosszú életet kívánt a kitüntetett internacionalistáknak, majd a szovjet és a magyar nép testvéri barátságának, sokoldalú együttműködésének további erősödésére, s a kitüntetett veteránok egészségére ültette poharát.

a kitüntetett internacionalisták nevében vadász károly mondott köszönetet a megtiszteltetésért, amelyben a nagy október 50. évfordulója alkalmából részesültek internacionalista harci tevékenységükért a magyar veteránok. ígéretet tett, hogy továbbra is hűen követik a magyar szocialista munkáspártot, ápolják és erősítik a testvéri magyar-szovjet barátságot.

ezután kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szólta az ünnepség résztvevőjéhez.

/ kádár jános beszédét bb 81. sz. kiadásunkon közöltük./

az elkövetkező napokban magyar internacionalisták további csoportjainak adnak át szovjet kitüntetések. több mint ezer személy kap „harci érdemekért”, emlékérmét. ez alkalommal valamennyi megye székhelyén rendeznek ünnepségeket. budapesten és pest megyében pénteken adják át a kitüntetések az internacionalista veteránoknak. /mti/

-. -

bb 84. anja silja, a nemzetközi híró finn operaénekesnő

k ol/j-ju sr la

1967. november 15.

szerdán budapestre érkezett. két alkalommal lép a magyar főváros operakedvelői elé: csütörtökön este a salome címszerepét éneklte, vasárnap pedig a tannhäuser előadásán alakítja a dalmai mindkét női főszerepét. /mti/

-. -

20.45/ju

-62-

fr

bb 85. ion voicu koncertje a zenekadémián

k ol/j-ju sr la

1967. november 15.

szerdán este ion voicu állami-díjas, a román szocialista köztársaság kiváló művésze adott hegedűkoncertet a zenekadémián. nagy tetszéssel fogadott műsorán többek között brahms, isaye és prokofjev művei szerepeltek. /mti/

-. -

bb 86. a kolo-együttes a madách színházban

k ol/hné-sr ju la

1967. november 15.

a jugoszláv állami „kolo”, ének, zene- és táncegyüttes szerdán este nagy tetszéssel fogadott műsort adott a madách színházban. a nagyhirű együttes hazája népeinek művészetéből nyújtott gazdag és színes válogatást. az előadást megtekintette erdel ferenc, a hazafias népfőnt országos tanácsának főtitkára, puja frigyos és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetői, dr. molnár jános művelődésügyi miniszter-helyettes, ogyenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára, a külügyminisztérium több vezető munkatársa, művészeti és kulturális életünk számos képviselője. ott volt geza tikvicki, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

-. -

- v e g e -

21.15/ju

-63-

fr

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h i r l e p

1967. november 16.

bb 1. neonfényben a görög-római művészet - újrendezve megnyitott a szépművészeti múzeum kiállítása

i tf/tr-lm sr

1967. november 16.

Építészeti restaurációs, felújítási és korszerűsítési munkálatokat végeznek hosszabb „távon”, az ország legnagyobb múzeumi tárházában, a szépművészeti múzeumban. Most fejeződött be a görög-római művészetek állandó kiállítási termeinek - négy nagy csarnoknak - a rendbehozatala. korszerű neon-világítótesteket szereltek fel a korábban meglehetősen sötét termekben, ahol azelőtt csak a tetőzet ornament üvegén beszűrődő fény jelentette a világítást /alkonyat után ezekbe a termekbe már nem térhetett be a közönség, holott a múzeum este 7 órakor zárt./ nemcsak a mesterséges világítást oldották meg, hanem a hatalmas falfelületeket is kellemes hatású pasztell színekkel, világosszürke, halványzöld, korallpiros, égszínkék és grafit-szürke tónussal „fedték”, a különféle színnyalatoknak funkcionális jelentősége van, a falak mentén felállított nagyméretű műtárgyak /szobrok, korsók, amphorák, stb./ előnyös helyzetbe kerülnek, jó térhatásra tesznek szert.

Érdekessége az újrendezett görög-római kiállításnak - mondták a rendezők: szabó miklós és szilágyi jános györgy- hogy a korábbi bemutató műfajonkénti, kronológikus koncepcióját egyfelől a földrajzi egységenkénti csoportosítás, másfelől a művészeti műhelyek egybevonása váltotta fel. Ilyenformán a nagyjértékű tárgyi anyag nemcsak látványában, hanem didaktikai taglalásában is sokkal inkább élvezhető: az ismereteket a látogatók művészettörténeti fejezetenként, mindjárt rendszerezve kapják, a kiállítást - amely másfél évi szünet után a napokban nyit meg - már csak azért is át kellett rendezni, mert az utóbbi évtizedben számottevően gyarapodott a múzeum görög-római gyűjteménye.

/folyt. köv./

Handwritten signature